

GODIŠNJE

IZVJEŠĆE

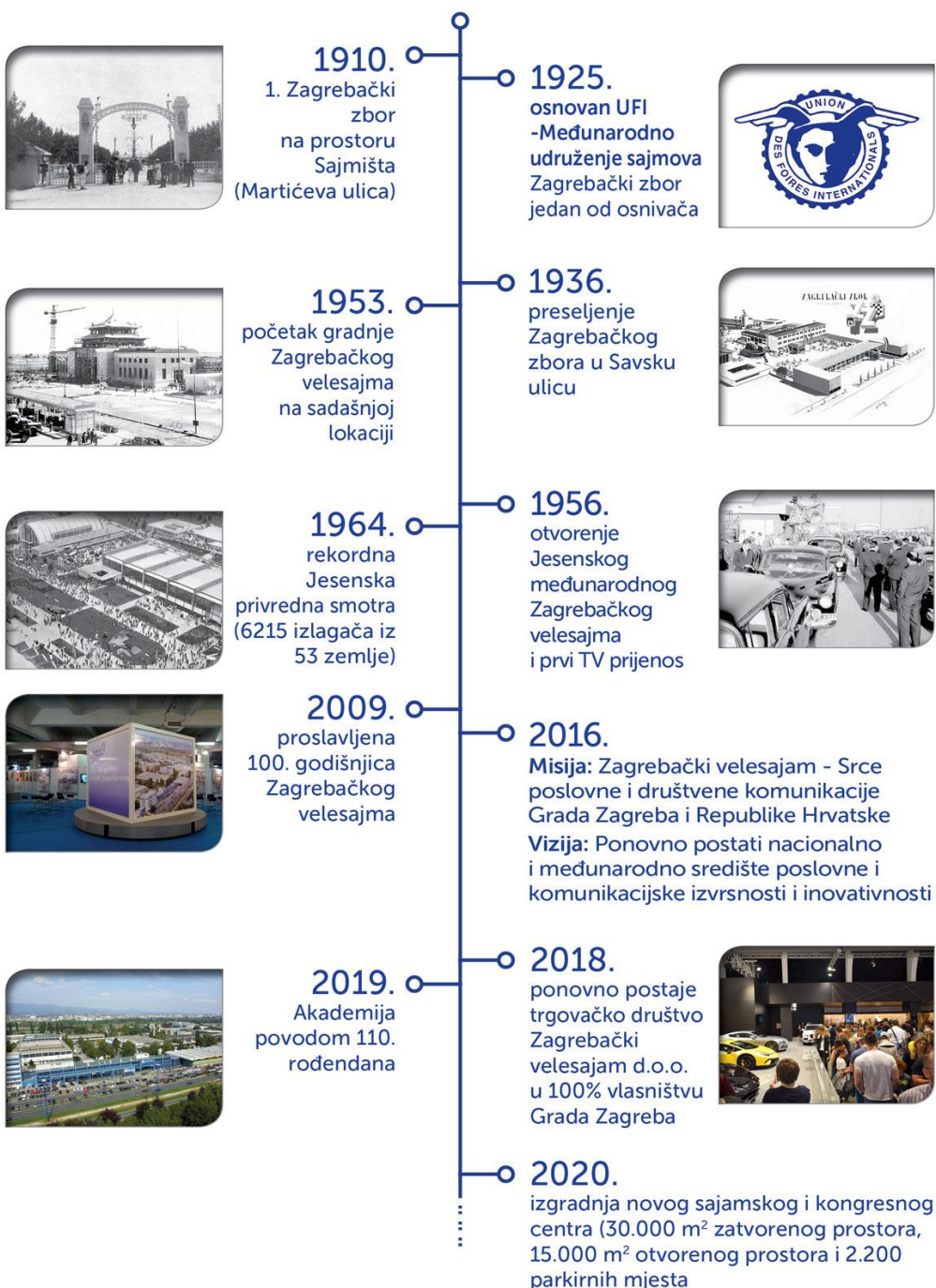

Zagrebački
Velesajam

— utemeljen 1909. —

OD ZBORA DO VELESAJMA

SADRŽAJ

PISMO DIREKTORICE DRUŠTVA	1
PROFIL DRUŠTVA	3
<i>Misija Društva</i>	4
<i>Vizija Društva</i>	5
<i>Organi Društva</i>	6
<i>Organizacijska struktura Društva</i>	7
<i>Glavne djelatnosti</i>	8
<i>Dinamika sajmovanja</i>	9
IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2019.	10
<i>Ostvarenje planiranih poslovnih ciljeva Društva u 2019. godini</i>	11
<i>Stanje zaposlenosti i fizički opseg usluga</i>	26
<i>Kvaliteta usluga u 2019. godini</i>	28
<i>Financijski rezultati poslovanja</i>	32
<i>Investicije i izvori financiranja</i>	37
<i>Ključni pokazatelji uspjeha</i>	40
<i>Očekivani budući razvoj Društva</i>	42
<i>Aktivnosti istraživanja i razvoja</i>	46
<i>Značajni poslovni događaji nakon protoka poslovne godine</i>	48
<i>Stjecanje vlastitih dionica</i>	50
<i>Podružnice Društva</i>	50
<i>Financijski instrumenti Društva</i>	50
<i>Izloženost poslovnim rizicima</i>	51
<i>Umjesto zaključka</i>	52
GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2018. GODINU. ZAJEDNO S IZVJEŠĆEM NEOVISNOG REVIZORA	53

PISMO DIREKTORICE DRUŠTVA

Zagrebački velesajam je i drugu godinu nakon ponovnog stjecanja pravne osobnosti okončao uspješno. Prema poslovnim rezultatima i zadovoljstvu partnera, izlagača i posjetitelja zaključio je još jednu izazovnu godinu pozitivnim poslovnim rezultatom. U 2019. ostvareni su ukupni prihodi od 89.462.307 kuna. Prihodi su za 31,8 posto veći nego u usporedivoj 2017. godine, što sugerira kako su implementacija nove poslovne strategije i promjena poslovnog modela bili ključni te da su implementirani pravodobno.

Uz rast prihoda, rasli su i rashodi Zagrebačkog velesajma te je godina završena sa 89.367.760 kuna ukupnih rashoda. No, EBITDA pokazatelj je stabilan, i iznosi 6.182.972 kuna. 2019. godinu, Zagrebački je velesajam zaključio godinu sa 177.344 kuna dobiti i na taj način nastavio pozitivan trend kretanja poslovnog rezultata i u 2019. godini.

Nadalje, u 2019. godini povećana je aktivnost te svi ključni pokazatelji poslovanja. Realizirani su zacrtani poslovni ciljevi te je unaprjeđenjem kvalitete i inoviranjem usluga povećan interes izlagača za nastupe na pojedinim sajmovima, vanjskih organizatora za korištenjem prostora za događanja, kao i zakupnika za dugoročni zakup prostora. Istodobno, povećane su ekonomičnost i proizvodnost poslovanja. Naime, Zagrebački velesajam transformacijskom je strategijom, provedenom kroz prethodne tri godine, stabilizirao poslovanje dok se institucionalnom snagom, partnerstvima i zajedništvom u djelovanju s Gradom repozicionirao u važno susretno gospodarstva, poduzetništva i obrtništva te čitave nacionalne ekonomije u cjelini. Značajno su mu oporavljene reputacija i legitimitet poslovanja, a provedenim strateškim zaokretom, transformacijom te izmijenjenim ponašanjem i djelovanjem na tržištu, Zagrebački velesajam postao je dinamična poslovna i društvena platforma. Pokazao je i potvrdio da su sajmovi potrebni hrvatskom gospodarstvu i Gradu Zagrebu, jer su jedinstvena, konkurentna platforma za rast i razvoj industrija kao i ukupno tangiranih gospodarstava u destinaciji u kojoj se održavaju.

Kada je riječ o aktivnostima Zagrebačkog velesajma proizašlim iz definirane strategije rasta i razvoja, nastavljamo prije svega djelovati u smjeru kreiranja vrhunskog iskustva svakog posjetitelja, izlagača i poslovnog partnera.

U razvoju ponude i konkurentnosti veliku podršku pružat će ishodi procesa digitalne transformacije koji je u tijeku, odnosno uvođenje novih tehnoloških rješenja za poboljšanje komfora izlagača i posjetitelja. Uz to, razvijamo nove kompetencije i projekte temeljene na digitalnom doživljaju te prilagođavamo i nadograđujemo resursnu bazu i poslovne procese. Sve je to uvertira u razdoblje koje je pred nama. Naime, za daljnji razvoj i konkurentnost poslovanja, Zagrebačkom velesajmu nužno je potrebna izgradnja novih suvremenih sajamsko-kongresnih kapaciteta s pratećim sadržajima visoke tehnološke opremljenosti, za što se transformacijskom strategijom sugerira, a projektom Zagreb City i planira na istočnom dijelu zemljišta Zagrebačkog velesajma, uz Aveniju Većeslava Holjevca.

Poslovna sadašnjost i rezultati, koji su detaljno predloženi i elaborirani u nastavku ovog izvještaja, ohrabruju nas i predstavljaju poticaj za nastavkom realizacije naših ideja i vizije, sve uz jačanje organizacijskih sposobnosti i kapaciteta ljudskih potencijala. Govoreći o potencijalima, naši zaposlenici najzaslužniji su za ostvarenje pozitivnog rezultata, stoga velika hvala svima, kao i našim izlagačima, posjetiteljima i partnerima na ukazanom povjerenju, a vlasniku na potpori i sinergijskim djelovanju. Znamo da jedino zajedno, uz uzajamno poštovanje, kreativnost, znanje i razumijevanje možemo ispuniti buduće ciljeve. Zato smo hrabri, ponosni, ponizni i zahvalni.

Direktorica Zagrebačkog velesajma d.o.o.

dr. sc. Dina Tomšić

PROFIL DRUŠTVA

Zagrebački velesajam svoju 110. godina staru priču započinje davne 1909. godine kada su lokalni gospodarstvenici osnovali Zagrebački zbor, a prve sajamske manifestacije održavane su u današnjoj Martićevoj ulici. 1925. godine Zagrebački zbor postaje jedan od osnivača Međunarodne unije sajмова (UFI). 1947. godine, sajam dobiva novo ime, a koje je zadržano još i danas te predstavlja spoj tradicije ali i inovativnosti na području sajamske industrije. Razvojem sajamske djelatnosti i sve većom potrebom za spajanjem ponude i potražnje, 1956. godine zaslugom gradonačelnika Većeslava Holjevca, Zagrebački velesajam premješten je preko Save, od kada započinje i njegov puni zamah a koji je danas usmjeren na jačanje sajamske industrije.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 2. siječnja 2007. godine, Zagrebački velesajam pripojen je društvu Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., Zagreb, Savska 1., gdje je upisano osnivanje podružnice pod rednim brojem 014 pod nazivom Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam. Rješenjem trgovačkog suda od 2. siječnja 2007. godine Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam mijenja naziv u Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam.

Zadnja statusna promjena provedena je krajem 2017. godine kada Zagrebački velesajam izdvajanjem iz Zagrebačkog holdinga, rješenjem Trgovačkog suda od 29.12.2017., prestaje djelovati kao Podružnica Zagrebački velesajam te se transformira u samostalno trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću Zagrebački velesajam d.o.o. u 100% vlasništvu Grada Zagreba. Kao samostalno trgovačko društvo Zagrebački velesajam posluje od 01. siječnja 2018. godine gdje nastavlja poslovati kao dinamička poslovna platforma, te svojim radom i djelovanjem putem sajмова i događanja još snažnije doprinosi promicanju razvoja gospodarstva, poduzetništva i obrtništva Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Misija Društva

„Zagrebački velesajam komunikacijska je platforma koja organizacijom sajmova i događanja promiče i umrežava gospodarstvo Grada Zagreba i Republike Hrvatske s europskim i vaneuropskim okruženjem.“

Izjava o misiji:

„Zagrebački velesajam - srce poslovne i društvene komunikacije Grada Zagreba i Republike Hrvatske.“

Vizija Društva

„Ponovno postati nacionalno i međunarodno središte poslovne i komunikacijske izvrsnosti i inovativnosti.“

Izjava o viziji:

„Nacionalno i međunarodno središte poslovne i komunikacijske izvrsnosti i inovativnosti.“

Organi Društva

Uprava Društva

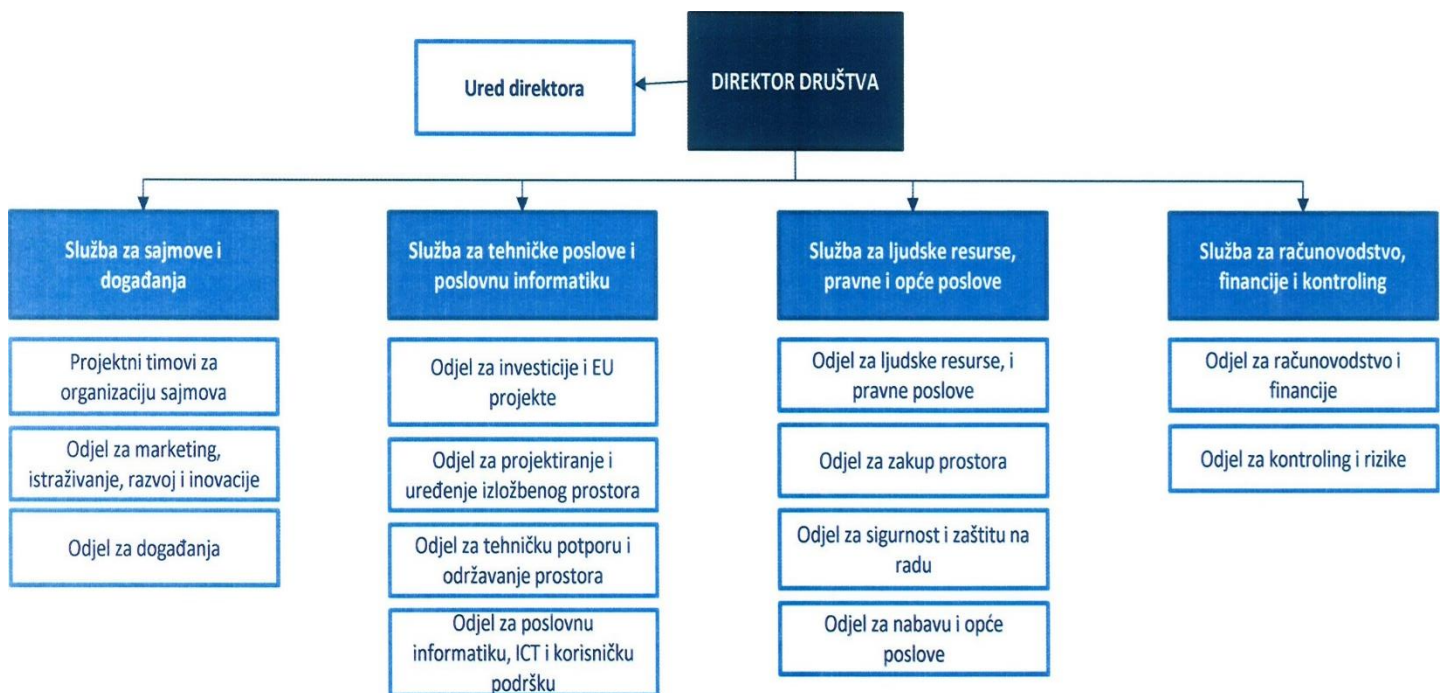
Dr.sc. Dina Tomšić
- Članica Uprave
- Direktorica Društva

Skupština Društva

Predsjednik Skupštine:
Milan Bandić, dipl. politolog

Članovi Skupštine:
doc. dr.sc. Olivera Majić, dipl.
politolog
dr. sc. Jelena Pavičić Vukičević,
prof.

Organizacijska struktura Društva

Glavne djelatnosti

U uvjetima domaće i inozemne konkurencije, Društvo Zagrebački velesajam svoju djelatnost realizira kroz dvije osnovne grupe aktivnosti:

Sajmovi i događanja na Zagrebačkom velesajmu

- ✓ Organizacija sajmova prema godišnjem kalendaru sajmova,
- ✓ Kongresi i stručno popratne aktivnosti za vrijeme trajanja sajmova,
- ✓ Promocija izlagača,
- ✓ Organizacija sajmova s vanjskim organizatorima,
- ✓ Organizacija događanja,
- ✓ Kongresna djelatnost i izvansajamske zabavne aktivnosti,
- ✓ Projektiranje i izvođenje izložbenog prostora i pratećih aktivnosti.

Zakup

- ✓ Iznajmljivanje prostora za ugostiteljstvo, maloprodaju, urede, skladišta i sportske terene,
- ✓ Promocijske usluge za ne izlagače.

Dinamika sajmovanja

Zagrebački velesajam organizira sajmove prema godišnjem kalendaru sajmovia, koji se izmjenjuje svake dvije godine. Tako se u parnim godinama održavaju uz ostale sajmove i sajmovi poput **Zagreb Auto showa, BIAM, ZAVARIVANJE i DENTEX** koji ostvaruju veće prihode od bienalnih sajmovia u neparnim godinama.

U neparnim godinama uz redovne sajmove održavaju se i sajmovi: **EMAT, INTERKLIMA, INTERPROTEX, te INTERGRAFIKA I MODERNAK.**

Svake godine redovno održavaju se slijedeći sajmovi:

- Zagrebački sajam nautike
- Hoteli & Gastroteh
- Dani ljepote
- Zagrebački obrtnički sajam
- Graditeljstvo
- Pravo doba
- Ambianta
- Sajmovi hrane i zdravog življenja
- Interliber
- Infogamer
- Dani lova i ribolova
- Inova budi uzor

Kalendar (plan) održavanja sajmovia u 2020. godini biti će predstavljen na kraju Izvješća posloводства.

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA 2019.

Ostvarenje planiranih poslovnih ciljeva Društva u 2019. godini

Značajniji poslovni događaji u provedbi Plana poslovanja i programa radova za 2019. i uzroci bitnih odstupanja od planiranog.

Red. br.	OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ukupni prihodi	151.222.720	64.100.000	89.462.307	59,2	139,6
2.	Ukupni rashodi	150.922.436	78.033.000	89.367.760	59,2	114,5
3.	Gubitak (2-1)		13.933.000			
4.	Dobit prije oporezivanja (1-2)	300.284		94.547	31,5	
5.	Porez na dobit	157.159		-82.797	-52,7	
6.	Dobit razdoblja	143.125		177.344	123,9	

Ukupni prihodi

U razdoblju I - XII 2019. godine Društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od **89.462.307 kn**, što je 39,6% više od planiranih (apsolutno 25,3 milijuna kuna). Istovremeno su ostvareni prihodi manji za 40,8% u odnosu na ostvarene u istom razdoblju 2018. godine (apsolutno 61,7 milijuna kuna), a što je utjecaj procjene vrijednosti nekretnina po MRS-u 40. Svakako treba istaknuti da su poslovni prihodi s osnove osnovnih aktivnosti Društva manji za samo 1,6 milijuna kuna iako su u 2019. godini održani bienalni sajmovi koji su financijski slabiji od onih iz 2018. godine. Međutim, u odnosu na 2017. godinu, koja je s 2019. godinom usporediva zbog bienalnih sajmova, prihodi su veći za 31,8%, odnosno 15 milijuna kuna.

Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Društva za razdoblje I - XII 2019. godine iznose **89.367.760 kn**, što je 14,5% više od planiranih (apsolutno 11,3 milijuna kuna). U odnosu na ostvarenje u istom razdoblju 2018. godine ukupni rashodi su manji za 40,8% (apsolutno 61,5 milijuna kuna).

Dobit

Društvo Zagrebački velesajam je u razdoblju siječanj – prosinac 2019. godine ostvarilo dobit od **177.344 kn**, što je 23,9% više od ostvarene dobiti razdoblja u 2018. godini.

UKUPNI PRIHODI

Red. br.	OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Poslovni prihodi - fakturirana realizacija	64.176.942	61.930.000	62.511.166	97,4	100,9
2.	Prihodi od interne realizacije	65.204	70.000	59.979	92,0	85,7
3.	Prihodi od ukidanja rezerviranja	2.620.753	400.000	707.447	27,0	176,9
4.	Naplaćena otpisana potraživanja	430.133	500.000	477.719	111,1	95,5
5.	Ostali poslovni prihodi	83.219.176	500.000	25.177.150	30,3	5035,4
6.	Ukupno poslovni prihodi	150.512.208	63.400.000	88.933.461	59,1	140,3
7.	Financijski prihodi	710.512	700.000	528.846	74,4	75,5
8.	Ukupno prihodi	151.222.720	64.100.000	89.462.307	59,2	139,6

Prihodi od osnovnih djelatnosti Društva veći su za 0,9%, odnosno 1,4 milijuna kuna, a prihodi od ukidanja rezerviranja za 76,9% u odnosu na planirane, a odnose se na ukinuta rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora zaposlenika. Na povećanje ukupnih prihoda u odnosu na planirane za izvještajno razdoblje, najveći je utjecaj imalo povećanje ostalih poslovnih prihoda za 24,6 milijuna kuna, od čega se 23,6 milijuna odnosi na prihode ostvarene temeljem ulaganja u nekretnine (MRS-40), dok je 0,8 milijuna kuna ostvareno uslijed umanjenje komunalne naknade po rješenju za 2018. godinu.

POSLOVNI PRIHODI - Fakturirana realizacija

Red. br.	OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sajmovi i događanja	25.374.917	21.930.000	23.152.838	91,2	105,6
2.	Zakup	38.802.025	40.000.000	39.358.328	101,4	98,4
3.	Poslovni prihodi - fakturirana realizacija	64.176.942	61.930.000	62.511.166	97,4	100,9

Odstupanja ostvarenja prihoda sastoji se od:

- prihodi od osnovne djelatnosti, a to je organizacija sajmova i događanja, veći su za 5,6% (apsolutno 1.222.838 kuna) u odnosu na planirane. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine prihodi su manji za 8,8% (apsolutno 2.222.079 kuna) zbog bienalnog karaktera sajmova. Međutim, u odnosu na usporedivo razdoblje 2017. godine prihodi su povećani za 65% (apsolutno 9.116.897 kuna)
- prihodi od zakupa manji su za 1,6% od planiranih za izvještajno razdoblje, dok su u odnosu na isto razdoblje 2018. godine prihodi od zakupa rasli za 1,4% (apsolutno 556.303 kuna).

SAJMOVI I DOGAĐANJA

Ostvareni prihodi od osnovne djelatnosti (organizacija sajмова i događanja) iznose 23.152.838 kuna i za 5,6% su veći od planiranih za 2019. godinu te su za 8,8% manji od ostvarenih prethodne godine. Osnovni razlog odstupanja u odnosu na 2018. godinu je bienalni karakter održavanja sajмова, tako da su prihodi sajмова koji se održavaju u 2019. godini usporedivi sa приходima sajмова ostvarenim u 2017. godini. Imajući to u vidu, sajmovi održani u 2019. godini ostvarili su rast prihoda u odnosu na isto razdoblje 2017. godine i to za 65%. Kalendar sajмова za razdoblje siječanj – prosinac 2019. godine predviđao je održavanje 18 specijaliziranih sajмова unutar 11 termina. Planirani program sajмова je realiziran izuzev otkazanog CETS-a Zagreb.

Rezultat sajмова ukazuje da je ostvaren dvojak cilj:

- kvalitetom je povećan interes izlagača za nastupe na pojedinim sajmovima
- optimalnim odnosom prihoda i rashoda po projektu, povećana je ekonomičnost i opravdanost održavanja sajмова, što ujedno podupire gospodarsku politiku grada Zagreba organizacijom projekata od osobitog interesa za razvoj Grada

Cilj kojem se teži je ponuda dodatnih sadržaja za vrijeme održavanja sajмова, u svrhu zadržavanja i rasta posjećenosti, prvenstveno pratećih kongresa i konferencija te pružanje novih usluga izlagačima.

Tablica 1. Analiza osnovnih pokazatelja održavanja sajмова u 2019. godini.

Red. br.	OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
	Prihodi - kn	21.287.293	17.900.000	15.749.502	74,0	88,0
	Izložbena površina - m ²	68.226	38.410	39.173	57,4	102,0
	Uređenje - m ²	10.464	7.680	10.688	102,1	139,2
	Broj direktnih izlagača	1.136	1.419	1.140	100,4	80,3

U odnosu na isto razdoblje 2018. godine prihodi sajмова su manji za 26% (apsolutno 5,5 kuna) zbog bienalnog karaktera sajмова. Međutim, u odnosu na usporedivo razdoblje 2017. godine prihodi su povećani za 47% (apsolutno 5 milijuna kuna). Izlagački neuređeni prostor bilježi rast za 2% u odnosu na planirani, a uređeni za 39,2%. Broj direktnih izlagača manji je 19,7% od planiranog, ali je na razini ostvarenja 2018. godine.

Tablica 2. Analiza prihoda i uređenog prostora po održanim sajmovima u 2019. godini.

Aktivnost	Ostvarenje I. - XII. 2018.		Plan I. - XII. 2019.		Ostvarenje I. - XII. 2019.		Indeksi	
	m ²	kn	m ²	kn	m ²	kn	6/2	6/4
0	1	2	3	4	5	6	7	8
144 Zagrebački sajam nautike	6.307	2.292.828	6.700	2.580.000	6.941	2.545.911	111	99
145 Hotel&Gastroteh	755	406.801	820	420.000	665	304.540	75	73
142 Dani lova i ribolova	498	165.091	520	180.000	369	162.506	98	90
601 Festival maslina		90.579		95.000		93.867	104	99
037 Beauty & Hair Expo	1.778	980.682	2.200	1.150.000	1.594	1.021.365	104	89
163 Zagreb Auto show	34.800	7.462.766						
220 Biam & Zavarivanje	5.020	1.715.429						
120 Zagrebački obrtnički sajam		202.936		210.000		226.721	112	108
251 Proljetni sajmovi	109	39.525	6.200	2.245.000	2.907	814.336	2.060	36
211 Dentex	2.375	1.222.184						
123 Pravo doba	221	153.039	240	160.000	220	129.287	84	81
252 Intergrafika & Modernpak			1.200	505.000	767	301.689		60
404 Growing up	87	91.331	130	100.000	200	103.831	114	104
080 Ambienta	8.338	1.676.828	10.500	2.860.000	9.148	2.750.659	164	96
150 Interliber	6.891	2.990.372	7.000	3.100.000	7.379	3.213.785	107	104
160 Inova		248.365		240.000		246.560	99	103
402 Infogamer - Infoworld		1.183.225		2.200.000		1.586.959	134	72
370 Sajmovi hrane i zdravog življenja	1.047	365.312	1.200	465.000	1.183	521.016	143	112
101 CroAgro			1.500	1.000.000	7.800	1.726.470		173
Sajam otočkih proizvoda			200	60.000				
146 CETS				330.000				
Sajmovi ukupno	68.226	21.287.293	38.410	17.900.000	39.173	15.749.502	74	88

Prihode iznad planiranih ostvarili su CroAgro i Sajmovi zdravog življenja, koji su se ove godine održali u istom terminu, Zagrebački obrtnički sajam, Growing Up, Interliber, Inova budi uzor. Vrlo blizu planiranim prihodima ostvarili su Zagrebački sajam nautike, Dani lova i ribolova, Festival maslina, Beauty & Hair Expo i Ambienta. Sajmovi Hoteli&Gastroteh, Pravo doba, Intergrafika&Modernpak, Infogamer- Infoworld bilježe pad. Najviše su podbacili Proljetni sajmovi, čiji je ostvareni prihod za 1,4 milijuna kuna manji od planiranog.

- ✓ **Zagrebački sajam nautike** - bilježi porast naturalnih i financijskih pokazatelja u odnosu na ostvarenje istog razdoblja 2018. godine (naturalno 10%, financijski 11%), dok u odnosu na Plan 2019. godine bilježi neznatno smanjenje (naturalno 3%, financijski 1%). Zagrebački sajam nautike 2019. godine bio je najuspješniji u ovom desetljeću te je u cijelosti opravdao titulu najposlovnijeg nautičkog sajma u Hrvatskoj.
- ✓ **Hoteli&Gastroteh** - bilježi pad prihoda od 25% u odnosu na prošlogodišnje ostvarenje te 27% u odnosu na Plan 2019. godine.
- ✓ **Dani lova i ribolova** - bilježe pad prihoda za 2% u odnosu na prošlogodišnje ostvarenje, kada je sajam održan u jesenskom terminu te 10% u odnosu na Plan 2019. godine.

- ✓ **Festival maslina** – odlično se uklopio i oplemenio ponudu termina u kojem se održao. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine prihodi su veći za 4%, dok su za 1% manji od planiranih.
- ✓ **Beauty & Hair Expo** – dosadašnjeg naziva Dani ljepote, najveći je sajam ove vrste u regiji. Sajam bilježi rast prihoda za 4% u odnosu na ostvarenje 2018. godine te pad od 11% u odnosu na Plan 2019. godine.
- ✓ **Zagrebačko obrtnički sajam** je organiziran u suradnji s Obrtničkom komorom Zagreb uz suorganizaciju Grada Zagreba i Zagrebačke Županije. Ostvareni prihod veći je za 12% od ostvarenog u 2018. godini, a za 8% od planiranog.
- ✓ **Proljetni sajmovi (Graditeljstvo, Interklima, Emat i Interprotex)** - Izlagački i programski sadržaj ovih sajмова u fokus stavlja planiranje, projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i opremanje objekata na energetski učinkovit i ekološki prihvatljiv način, uključujući i sve prisutniju potrebu za zaštitom ljudi, imovine i podataka. Termin bilježi pad prihoda od 64% u odnosu na planirane, odnosno 1,4 milijuna kuna.
- ✓ **Pravo doba** se organizira uz potporu Grada Zagreba, a riječ je o sajmu namijenjenom starijoj populaciji i zdravlju. Ostvareni prihod manji je za 16% u odnosu na ostvarenje 2018. godine te za 19% od planiranog.
- ✓ **Intergrafika & Modernpak** – su najznačajniji sajmovi grafičke i ambalažne industrije u regiji. Sajam je bienalnog karaktera, a bilježi pad prihoda za 2% u odnosu na zadnji održani sajam te 40% u odnosu na Plan.
- ✓ **Growing Up** – sajam radosti bez granica za djecu i roditelje. Financijski i prirodni pokazatelji bilježe rast, kako u odnosu na ostvarenje 2018. godine, tako i u odnosu na plan.
- ✓ **Ambienta** – sajam se održao u organizaciji Grada Zagreba i Zagrebačkog velesajma uz potporu Ministarstva poljoprivrede, HGK – Udruženja drvoprerađivača i Hrvatskih šuma. U odnosu na prethodno održani, sajam je ostvario rast prihoda za 64%.
- ✓ **Interliber** – financijski i prirodni sajam je ostvario najbolje rezultate do sada. U odnosu na prošlu godinu ostvareno je povećanje 7% u izložbenoj površini, 37% u broju direktnih izlagača te financijski 7%. Prihodi su veći i od planiranih za 4%.

- ✓ **Inova** – Financijski pokazatelji bilježe rast od 3% u odnosu na planirane, a pad od 1% u odnosu na ostvarenje 2018. godine.
- ✓ **Infogamer - Infoworld** – sajam je posjetilo preko 30.000 posjetitelja, a ostvareni prihod je veći za 34% u odnosu na prošlogodišnji. Nažalost, projekt nije ostvario planirani prihod te bilježi podbačaj plana za 28%.
- ✓ **Sajmovi hrane i zdravog življenja** – sajam je promijenio termin i održan je u terminu s CroAgrom, što je bilo tematski kompatibilno za objedinjavanje ova dva projekta. Ostvareni su dobri rezultati, rast prihoda za 43% u odnosu na prošlu godinu te 12% u odnosu na planirane prihode.
- ✓ **CroAgro** – nakon 17 godina dogodio se veliki povratak poljoprivrednog sajma u Zagreb, s kojim je Zagrebački velesajam u partnerskoj suradnji s Gospodarskim listom postavio najviše standarde kako bi ova manifestacija postala najznačajniji poljoprivredni događaj u Republici Hrvatskoj. Plan je prebačen financijski za 73%, a naturalno pet puta, što govori o velikoj zainteresiranosti izlagača za ovakav projekt.

Cilj kojem se teži je ponuda dodatnih sadržaja za vrijeme održavanja sajmova u svrhu zadržavanja i rasta posjećenosti, prvenstveno pratećih kongresa i konferencija te pružanje novih usluga izlagačima.

Tablica 3. Analiza prihoda od organiziranja događanja u 2019. godini.

OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Organizacija događanja	821.602	800.000	4.366.957	531,5	545,9
Kongresne aktivnosti	533.538	600.000	392.308	73,5	65,4
Izvangajamske zabavne aktivnosti	2.201.200	2.100.000	1.587.720	72,1	75,6
Privremeno korištenje	474.739	470.000	822.951	173,3	175,1
Projekti uređ.izvan ZV-a i ostale usluge	56.545	60.000	38.400	67,9	64,0
Glasilu Grada Zagreba			195.000		
Događanja ukupno	4.087.624	4.030.000	7.403.336	181,1	183,7

Za vrijeme kada se ne održavaju Sajmovi, prostor Zagrebačkog velesajma koristi se za organizaciju događanja, kongresa, izvangajamskih zabavnih aktivnosti te za privremeno korištenja. Tijekom 2019. godine organizirana su brojna događanja koja su doprinijela da planirani prihod s ove osnove bude višestruko prebačen. Kongresne te izvangajamske zabavne aktivnosti bilježe pad, kako u odnosu na Plan, tako i u odnosu na prethodnu godinu. Privremeno korištenje prostora bilježi porast i u odnosu na Plan i prethodna razdoblja. U 2019. godini Zagrebački velesajam preuzeo je izdavanje Glasila Grada Zagreba - #ZAGREB. Uložiti će se dodatni naponi da se privuku prijašnji, ali i novi korisnici, prije svega u svrhu korištenja prostora za ove sadržaje.

Tablica 4. Analiza održanih događaja u 2019. godini

OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Leap summit	85.868				
Konferencija Zagreb connect	184.000		128.000	69,6	
Razne usluge	171.505		1.037.376	604,9	
Edukacija predst.svih udruga Grada Zagreba	26.720				
Smart cities	23.743		32.431	136,6	
Kupujmo hrvatsko	51.641				
Mobilna izložba lego modela	177.555				
Wedding Expo	100.570		168.465	167,5	
Worldskills Croatia			2.945.465		
Zagreb coffee break			55.220		
Organizacija događanja ukupno	821.602	800.000	4.366.957	531,5	545,9

Tijekom 2019. organizirana su razna događanja kao Konferencija Zagreb connect, Smart cities, Wedding expo, Zagreb coffee break. Najznačajnije povećanje prihoda u ovom razdoblju ostvareno je organizacijom događanja WorldSkills Croatia 2019. – natjecanje učenika srednjih strukovnih škola. Značajni su prihodi ostvareni organizacijom raznih usluga.

ZAKUP

Prostor koji nije u funkciji održavanja sajmova, iznajmljuje se u skladu s postupkom određenim odlukom o zakupu poslovnog prostora.

Tablica 5. Analiza prihoda od zakupa i količine zakupljenog prostora u 2019 godini.

Aktivnost	Ostvarenje I. - XII. 2018.		Plan I. - XII. 2019.		Ostvarenje I. - XII. 2019.		Indeksi	
	m ²	kn	m ²	kn	m ²	kn	6/2	6/4
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Uredski prostor	16.100	11.451.522	16.100	12.000.000	16.100	11.224.910	98,0	93,5
Maloprodaje	20.200	7.503.751	20.200	7.300.000	20.200	7.394.723	98,5	101,3
Ostale usluge		1.606.202		800.000		1.484.287	92,4	185,5
Ugostiteljstvo	3.700	1.465.023	3.700	1.300.000	3.700	1.257.618	85,8	96,7
Zakup reklamnog prostora		499.683		500.000		459.483	92,0	91,9
Skladišni prostor	34.000	4.645.217	34.000	4.600.000	34.000	4.389.580	94,5	95,4
Športski tereni	84.000	11.630.627	93.500	13.500.000	93.500	13.147.727	113,0	97,4
Zakup ukupno	158.000	38.802.025	167.500	40.000.000	167.500	39.358.328	101,4	98,4

Ostvareni prihodi od zakupa iznose 39.358.328 kuna, manji su od planiranih za 2%, ali bilježe rast od 1% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine. Dok je pretežiti dio aktivnosti zakupa ostvario prihode na razini prošlogodišnjih, Športski tereni bilježe rast prihoda od 13% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine (apsolutno 1,5 milijuna kuna). Jedan od razloga je i taj što je paviljon 18 u 2018. godini bio u najmu tri kvadrata, a u 2019. godini se fakturiralo za cijelu godinu. Porast prihoda u odnosu na planirane ostvarile su i ostale usluge za 85,5%, dok su u odnosu na 2018. ostvarile pad od 7,6%. Do odstupanja dolazi iz dva razloga, kao prvo Društvo je teleoperaterima u 2019.godini osim tehničkih usluga fakturiralo i prostor za instaliranje antenskog prihvata, kao drugo zbog rasta cijena električne energije povećan je prihod i s te osnove. Prihodi od maloprodaje bilježe rast prihoda za 1,3%, dok su ostale aktivnosti ostvarile blagi pad prihoda.

OSTALI POSLOVNI PRIHODI

OPIS	Ostvareno I.-XII.2018.	Plan I.-XII.2019.	Ostvareno I.-XII.2019.	Indeksi	
				5/3	5/4
2	3	4	5	6	7
Prihodi od interne realizacije	65.204	70.000	59.979	92,0	85,7
Prihodi od ukidanja rezerviranja	2.620.753	400.000	707.447	27,0	176,9
Naplaćena otpisana potraživanja	430.133	500.000	477.719	111,1	95,5
Prihodi od revalorizacije	82.538.187		23.640.195	28,6	
Prihodi od umanjenja komunalne naknade	433.018		872.545	201,5	
Ostali poslovni prihodi	247.971	500.000	664.410	267,9	132,9
Ukupno ostali poslovni prihodi	86.335.266	1.470.000	26.422.295	30,6	1.797,4

Na povećanje ostalih poslovnih prihoda u odnosu na planirane za izvještajno razdoblje, najviše su utjecali prihodi od revalorizacije od 23,6 milijuna kuna, ostvareni temeljem ulaganja u nekretnine (MRS-40), dok je 0,8 milijuna kuna ostvareno uslijed umanjenja komunalne naknade po rješenju za 2018. godinu. U odnosu na ostvarenje 2018. godine prihodi od revalorizacije su manji za 58,9 milijuna kuna te stoga ostali poslovni prihodi čine svega 30,6% ostvarenih prethodne godine. Prihodi od ukidanja rezerviranja veći su za 76,9% u odnosu na planirane, a odnose se na ukinuta rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora zaposlenika

Potpore od Grada Zagreba

Iznosi primljenih potpora su uključeni u prihod sajmov, ovisno za koji sajam su primljene. Na ime potpora i subvencija od Grada, u razdoblju siječanj – prosinac 2019. godine, primljeno je ukupno 1.432.000 kuna, od čega je potpora za sajam Nautika iznosila 56.000 kuna, za sajam Pravo doba 32.000 kuna, za Ambientu 784.000 kuna, CroAgro 40.000 kuna, Infogamer 40.000 kuna te za obilježavanje 110-e obljetnice Zagrebačkog velesajma 480.000 kuna.

U istom razdoblju prethodne godine, zbog bienalnog karaktera sajmov, potpore od Grada su iznosile 3.501.983,95 kuna, od čega za Nautiku 56.000 kuna, Zagreb Auto Show 2.914.552 kuna, za Pravo doba 27.200 kuna, za Ambientu 400.000 kuna, Infogamer 40.000 kuna, te za Božićni sajam 64.231,95 kuna.

Aktivnosti na provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja i učinci

Ukupni rashodi Zagrebačkog velesajma u razdoblju I. – XII. 2019. godine iznose 89.367.760 kuna, što je 14,5% više od planiranih te su za 40,8% manji od ostvarenih u istom razdoblju 2018. godine.

Najveće smanjenje rashoda u odnosu na planirane ostvarili su troškovi usluga (2 milijuna), dok povećanje bilježi amortizacija (1,6 milijuna), troškovi osoblja (0,7 milijuna), naknade troškova radnicima (0,3 milijuna), vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine (7,4 milijuna), rezerviranje troškova i rizika (2,3 milijuna), ostali poslovni rashodi (0,2 milijuna) te financijski rashodi (0,3 milijuna). U odnosu na ostvarenje u istom razdoblju 2018. godine povećanje bilježe troškovi sirovina i materijala (1 milijun), troškovi usluga (1,7 milijuna), rezerviranje troškova i rizika (1,9 milijuna) dok su ostvareni manji troškovi osoblja (0,1 milijun), naknade troškova radnicima (1,5 milijuna), vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine (64 milijuna), ostali poslovni rashodi (1 milijuna) te financijski rashodi (0,2 milijuna).

Tablica 6. Analiza rashoda ostvarenih u 2019. godini.

R.br.	OPIS	OSTVARENJE I. - XII.2018.	PLAN 2019.	OSTVARENJE I. - XII.2019.	INDEKSI	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Troškovi sirovina i materijala	14.408.041	15.103.000	15.392.783	106,8	101,9
2.	Ostali vanjski troškovi	29.469.364	33.222.000	31.240.377	106,0	94,0
3.	Troškovi osoblja	22.393.201	21.500.000	22.274.583	99,5	103,6
4.	Amortizacija i vrijedn. usklađenje dugotr. imovine	3.757.244	3.750.000	5.349.993	142,4	142,7
5.	Naknade troš. radnicima i izdaci za ost. mat. prava	4.280.737	2.406.000	2.782.307	65,0	115,6
6.	Ostali troškovi poslovanja	368.830	379.000	344.036	93,3	90,8
7.	Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	71.535.713		7.446.000	10,4	
8.	Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	1.234.188	300.000	409.339	33,2	136,4
9.	Rezerviranja troškova i rizika	628.738	300.000	2.552.619	406,0	850,9
10.	Ostali poslovni rashodi	1.372.247	133.000	308.445	22,5	231,9
11.	POSLOVNI RASHODI	149.448.303	77.093.000	88.100.482	59,0	114,3
12.	Financijski rashodi	1.474.133	940.000	1.267.278	86,0	134,8
13.	UKUPNI RASHODI	150.922.436	78.033.000	89.367.760	59,2	114,5

Obrazloženje odstupanja ostvarenja 2019. u odnosu na ostvarenje 2018.

➤ Značajnije povećanje troškova

Troškovi sirovina i materijala - (r.br.83 Računa dobiti i gubitka) za 38% (apsolutno 688.056kn)

Društvu je povjerena organizacija WorldSkills Croatia za što je utrošeno jednokratnih tepiha i drugog štand materijala u iznosu 442.426 kuna.

Troškovi utrošene energije – (r.br.92 Računa dobiti i gubitka) za 3% (apsolutno 342.658kn)

Povećanje se prvenstveno odnosi na povećanje troška električne energije za 657.020 kuna, dok je trošak grijanja manji za 318.463kn.

Usluge telefonije i interneta - (r.br.118. Računa dobiti i gubitka) za 54% (apsolutno 140.602kn)

Uvedena je novija i kvalitetnija ADSL – VDSL usluga te se je brzina pristupa internetu sa 4Mb/s povećala na 30Mb/s. Usljed toga, zbog kvalitetnije usluge povećana je količina korištenja iste od strane izlagača.

Troškovi usluga na izradi proizvoda - (r.br.120 Računa dobiti i gubitka) za 33% (apsolutno 464.504kn)

Troškovi kooperanata ovise o Kalendaru i dinamici sajmova, a najveći rast bilježe troškovi montaže i demontaže štandova, usluge razglasa i scenske rasvjete te polaganja tepiha.

Troškovi usluga održavanja - (r.br.125 Računa dobiti i gubitka) za 74% (apsolutno 2.019.704kn)

U 2019. godini je evidentiran trošak za uslugu asfaltiranja prometnica Zagrebačkog velesajma, a koja je izvršena u 2018. godini. Iznos troška je 2 milijuna kuna.

Ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga - (r.br. 196. Računa dobiti i gubitka) za 75% (apsolutno

1.378.674kn) – na troškovima prefakturiranja su evidentirani troškovi vezani uz održavanje događanja Worldskills Croatia 2019. godine u iznosu 942.145 kn (troškovi ugostiteljskih usluga, čišćenja, elektrotehničkih i drugih radova). Društvu je ovo događanje donijelo prihod od 2.945.465 kuna. Porast bilježe i troškovi suorganizacije na sajmovima za 227.866 kn. Ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga ne bilježe značajnija odstupanja.

Amortizacija - (r.br. 202. Računa dobiti i gubitka) za 42% (apsolutno 1.592.749kn)

Društvo je pokrenulo nove investicija te je trošak amortizacije veći. Nabavljen je sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne posjete u vrijednosti 1.525.965 kuna.

Prigodne nagrade - (r.br. 214. Računa dobiti i gubitka) za 25% (apsolutno 281.835).

U 2019. godini je isplaćena prigodna godišnja nagrada radnicima u iznosu 5.000 kuna, dok je u 2018. godini nagrada iznosila 3.500 kuna.

Rezerviranja troškova i rizika - (r.br. 259. Računa dobiti i gubitka) za 306% (1.923.881 kn)

U 2018. godini su izvršena rezerviranja samo za neiskorištene dane godišnjeg odmora, dok su u 2019. godini izvršena i rezerviranja po započetim sudskim procesima u iznosu 1,3 milijuna te za otpremnine 0,4 milijuna.

➤ **Značajnije smanjenje troškova.**

Komunalne usluge - (r.br. 143. Računa dobiti i gubitka) za 17% (apsolutno 910.574kn)

Troškovi čuvanja imovine su manji za 6% (apsolutno 121.923kn), a odlaganje otpada za 19% (apsolutno 112.942kn). Manji je i trošak naknade za pročišćivač za 24% (apsolutno 591.958kn).

Komunalne naknade - (r.br. 174. Računa dobiti i gubitka) za 12% (apsolutno 1.129.417kn)

Došlo je do značajnog smanjenja naknade za uređenje voda od 1,1 milijun kuna, a po Rješenju Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet.

Usluge obrade podataka i održavanje računalnih programa - (r.br. 180. Računa dobiti i gubitka) za 36% (apsolutno 273.366kn)

U 2018. godini je na ovoj stavci evidentiran dio troškova koji se do izdvajanja iz ZGH evidentirao na kontima povezanih društava.

Troškovi osoblja - (r.br. 197. Računa dobiti i gubitka) za 1% (apsolutno 118.618kn)

Manji je broj zaposlenih u odnosu na 2018. godinu.

Otpremnine - (r.br. 234. Računa dobiti i gubitka) za 87% (apsolutno 1.858.500kn)

U 2018. godini su isplaćene otpremnine zbog poslovno i osobno uvjetovanih otkaza za 12 radnika, a u 2019. godini za 2 radnika te nije bilo otpremnina za mirovinu.

Vrijednosno usklađenje - (r.br. 254. Računa dobiti i gubitka) za 89% (apsolutno 64.914.562kn)

U odnosu na ostvarene u istom razdoblju 2018. godine manji je trošak vrijednosnog usklađenje dugotrajne imovine za 64 milijuna kuna, a što je utjecaj procjene vrijednosti nekretnina po MRS-u 40. Također je manji trošak vrijednosnog usklađenje kratkotrajne imovine za 0,8 milijuna kuna.

Ostali poslovni rashodi - (r.br. 217. Računa dobiti i gubitka) za 78% (apsolutno 1.063.802kn)

U 2018. godini je sklopljena sudska nagodba s TD VIDIKOM d.d. u iznosu 500.000 kuna te je došlo do zatvaranja međusobnih odnosa NTC-a i ZV-a (uz priznavanje ulaganja u iznosu 455.109 kuna).

Financijski rashodi - (r.br. 291. Računa dobiti i gubitka) za 14% (apsolutno 206.8554kn)

Kamate po pozajmici od ZGH-a prema otplatnom planu manje su za 480.047kn. Redovne kamate po kreditu Erste banke iznose 111.995kn. Također je zaposlenicima omogućen jednokratni otkup stanova uz diskont 8% (apsolutno 103.552 kn).

➤ **Obrazloženje odstupanja ostvarenja 2019. u odnosu na Plan 2019.**

Značajnije povećanje troškova

Troškovi sirovina i materijala - (r.br.83 Računa dobiti i gubitka), za 50% (apsolutno 836.051kn)

Trošak bi bio na razini planiranog, međutim Društvu je povjerena organizacija WorldSkills Croatia za što je utrošeno jednokratnih tepiha i drugog štand materijala u iznosu 442.426 kuna te je za potrebe sajмова također utrošeno više istog.

Usluge telefonije i interneta - (r.br.118. Računa dobiti i gubitka) za 43% (apsolutno 121.781kn)

Uvedena je novija i kvalitetnija ADSL – VDSL usluga te se je brzina pristupa internetu sa 4Mb/s povećala na 30Mb/s. Usljed toga, zbog kvalitetnije usluge povećana je količina korištenja iste od strane izlagača.

Usluge promidžbe i reklame - (r.br.139. Računa dobiti i gubitka) za 10% (apsolutno 309.786kn)

U odnosu na planirane najznačajnije su porasli troškovi tiskarskih usluga, koje uključuju i izdavanje Glasila Grada Zagreba. Trošak naklade za #Zagreb iznosio je 384.000 kuna. Manji su troškovi promidžbe putem elektronskih medija te ostalim oblicima promidžbe.

Intelektualne usluge - (r.br. 160. Računa dobiti i gubitka) za 34% (apsolutno 254.105kn)

Nisu planirani troškovi za autorske honorare i ugovore o djelu za stručne sudionike na sajmovima (Ambienta, Interliber).

Usluge obrade podataka i održavanje računalnih programa - (r.br. 180. Računa dobiti i gubitka) za 48% (apsolutno 157.003kn)

Trošak je povećan zbog izrade nove Android i IOS aplikacije za potrebe sajmova.

Ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga - (r.br. 196. Računa dobiti i gubitka) za 139% (apsolutno 1.866.857kn) – na troškovima prefakturiranja su evidentirani troškovi vezani uz održavanje događanja Worldskills Croatia 2019. u iznosu 942.145 kn (troškovi ugostiteljskih usluga, čišćenja, elektrotehničkih i drugih radova). Društvu je ovo događanje donijelo prihod od 2.945.465 kuna. Porast bilježe i troškovi suorganizacije na sajmovima, dok ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga ne bilježe značajnija odstupanja.

Troškovi osoblja - (r.br. 197. Računa dobiti i gubitka) za 4% (apsolutno 774.583)

Od 01.02.2019. godine na snagu je stupila nova sistematizacija te je došlo do odstupanja u odnosu na Plan.

Amortizacija - (r.br. 202. Računa dobiti i gubitka) za 43% (apsolutno 1.599.993kn)

Društvo je pokrenulo nove investicija te je trošak amortizacije veći. Nabavljen je sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne posjete u vrijednosti 1.525.965 kuna.

Otpremnine - (r.br. 234. Računa dobiti i gubitka) za 175.000kn

Isplaćena je jedna otpremnina radniku zbog sporazumnog raskida radnog odnosa te jedna zbog poslovno uvjetovanog otkaza o radu.

Vrijednosno usklađenje - (r.br. 254. Računa dobiti i gubitka) za 7.555.339kn

Nije planirana procjena vrijednosti nekretnina po MRS-u 40.

Rezerviranja troškova i rizika - (r.br. 259. Računa dobiti i gubitka) za 2.252.619 kn

Planirana su samo rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora, a izvršena su veća za 0,4 milijuna. Također su izvršena rezerviranja po započetim sudskim procesima u iznosu 1,3 milijuna te za otpremnine u iznosu 0,4 milijuna.

Ostali poslovni rashodi - (r.br. 217. Računa dobiti i gubitka) za 132% (apsolutno 175.445kn)

U odnosu na planirane veći su troškovi naknadno utvrđenih rashoda iz prošlih godina za 132.128 kuna te nabavne vrijednosti prodanih sirovina i materijala za 39.371 kuna.

Financijski rashodi - (r.br. 291. Računa dobiti i gubitka) za 35% (apsolutno 327.278kn)

Zbog kašnjenja u podmirivanju obveza dobavljačima veće su zatezne kamate za 156.182 kn. Također je zaposlenicima omogućen jednokratni otkup stanova uz diskont 8% (apsolutno 103.552 kn).

➤ Značajnije smanjenje troškova

Troškovi utrošene energije - (r.br.92 Računa dobiti i gubitka) za 4% (apsolutno 533.110kn)

Manji je trošak tehnološke pare za 8% u odnosu na planirani.

Usluge troškova održavanja - (r.br.125 Računa dobiti i gubitka) za 12% (apsolutno 655.415kn)

U ovom razdoblju su izvršene samo hitne intervencije na pojedinim paviljonima. Ukupni trošak održavanja bio bi manji manji za dodatnih 2 milijuna kuna, koliko su iznosili troškovi asfaltiranja prometnica Zagrebačkog velesajma, a usluga je izvršena u 2018. godini.

Komunalne usluge - (r.br. 174. Računa dobiti i gubitka) za 19% (apsolutno 1.027.705kn)

Troškovi čuvanja imovine su manji za 14% (apsolutno 297.872kn), a odlaganje otpada za 23% (apsolutno 139.660kn). Manji je i trošak naknade za pročišćivač za 22% (apsolutno 523.471kn).

Premije osiguranja imovine - (r.br. 170. Računa dobiti i gubitka) za 20% (apsolutno 176.588kn)

Tijekom godine ugovorena je nova, povoljnija polica osiguranja.

Komunalne naknada - (r.br. 174. Računa dobiti i gubitka) za 24% (apsolutno 2.535.779kn)

Došlo je do smanjenja komunalne naknade za 15% (apsolutno 1.358.331kn) i naknade za uređenje voda za 72% (apsolutno 1.168.981kn) po Rješenju Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet.

Usluge čišćenja - (r.br. 189. Računa dobiti i gubitka) za 22% (apsolutno 369.523kn)

Troškovi čišćenja također velikim dijelom ovise o Kalendaru, opsegu i dinamici sajmova.

Stanje zaposlenosti i fizički opseg usluga

Na dan 31.12.2019. godine na Zagrebačkom velesajmu zaposleno je 147 radnika, dok je planirani broj zaposlenih 146 radnika.

Tablica 7. Analiza zaposlenosti Društva u 2019. godini.

R. br.	O P I S	Stanje 31.12.2018.	Plan 31.12.2019.	Fluktuacija u razdoblju siječanj-prosinac 2019.		Stanje 31.12.2019.		Indeksi	
				Došlo	Otišlo	Broj	Udjel %	7/3	7/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme od toga:	148	146	4	8	144	98,0	97,3	98,6
	1.1. Muškarci	71		2	6	67	45,6	94,4	
	1.2. Žene	77		2	2	77	52,4	100,0	
2.	Broj zaposlenih na određeno vrijeme od toga:	0	0	3	0	3	2,0		
	2.1. Muškarci			3		3	2,0		
	2.2. Žene					0			
3.	UKUPNO (1+2), od toga:	148	146	7	8	147	100,0	99,3	100,7
	3.1 Muškarci	71	0	5	6	70	47,6	98,6	
	3.2. Žene	77	0	2	2	77	52,4	100,0	
4.	Od ukupno došlih :			7					
	4.1. Novozaposleni			7					
	4.2. Prijelaz iz određenog na neodređeno vrijeme								
	4.3. Prijelaz iz druge poslovno-organizacijske jedinice								
	4.4. Druge promjene								
5.	Od ukupno otišlih :			0	8				
	5.1. Prirodni odljev								
	5.2. Osobno uvjetovani otkaz ugovora o radu				1				
	5.3. Podjela s osnivanjem društva / ustanove								
	5.4. Izvanredni otkaz zbog nevjerođnosti svjedodžbe / diplome								
	5.5. Prijelaz u drugu poslovno-organizacijsku jedinicu								
	5.6. Druge promjene				7				

Tijekom razdoblja siječanj – prosinac 2019. godine radni odnos je prestao za 8 radnika, od toga je 1 radnik otišao iz Društva uz sporazumni raskid radnog odnosa, 6 radnika je napustilo Društvo uz poslovno uvjetovani otkaz, a 1 radnik uz osobno uvjetovani otkaz. Tijekom 2019.g. novozaposleno je ukupno 7 radnika, od čega 4 radnika na neodređeno vrijeme na slijedećim poslovima; specijalist za marketing, specijalist za promociju, fotograf-fotoreporter, specijalist za poslovnu informatiku te 3 radnika na određeno vrijeme, na slijedećim poslovima; jedan radnik na poslovima održavanja i dva vozača - dostavljača. Na Zagrebačkom velesajmu zaposleno je 6 osoba s priznatim invaliditetom.

Tablica 8. Analiza broja zaposlenih prema dobnoj strukturi

OPIS	Ukupno	Godine starosti						
		do 19 godina	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ukupno	147	0	3	6	18	61	59	

Analiza broja zaposlenih prema dobnoj strukturi pokazuje da Društvo zapošljava najviše osoba starosti između 45 i 54 godine (61 osoba) te između 55-65 godine (59 osoba).

Tablica 9. Analiza fizičkog opsega usluga realiziranih u 2019. godini

R. br.	Vrsta usluge	Jedinica mjere	Ostvareno I. - XII. 2018.	Plan I. - XII. 2019.	Ostvareno I. - XII. 2019.	Indeksi	
						6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fizički obujam osnovne djelatnosti						
1.1.	Neuređeni prostor - otvoreni, zatvoreni	m2	68.226	38.410	39.173	57,4	102,0
1.2.	Uređenje	m2	10.464	7.680	10.688	102,1	139,2
1.3.	Broj direktnih izlagača	kom	1.136	1.419	1.140	100,4	80,3
1.4.	Broj ulaznica	kom	143.881	134.000	83.929	58,3	62,6
2.	Fizički obujam zakupa poslovnog prostora	m2	158.000	167.500	167.500	106,0	100,0

U 2019. godini Sajmovi su ostvarili 42,6% manju izložbenu površinu u odnosu na 2018. godinu te 41,7% manje broj prodanih ulaznica. Pad naturalnih pokazatelja sajмова rezultat je bialnog karaktera sajмова, koji su naturalno i finansijski slabiji od sajмова održanih u istom razdoblju 2018. godine. U odnosu na usporedivu 2017. godinu u 2019. godini Sajmovi ostvarili 39,4% veću izložbenu površinu, 55,8% veću uređenje prostora, 24,5% veći broj izlagača te 0,6% veći broj prodanih ulaznica.

Zakup poslovnog prostora bilježi rast naturalnih pokazatelja za 6% u odnosu na isto razdoblje 2018.godine.

Kvaliteta usluga u 2019. godini

Ocjena zadovoljstva sajamskim projektima Zagrebačkog velesajma d.o.o. u razdoblju I - XII 2019. godine izražena je temeljem izravne komunikacije projektnih timova i menadžmenta s izlagačima i posjetiteljima te praćenjem komentara u elektronskim medijima (portali), putem mrežne stranice www.zv.hr te društvenih mreža.

Tablica 10. Zadovoljstvo izlagača Sajmovima na kojima su sudjelovali u 2019. godini.

Termin	Sajamski projekti	Kriteriji ocjenjivanja					
		Termin	Organizacija	Broj i struktura izlagača	Stručni program	Vidljivost	Broj i struktura posjetitelja
20.-24.2.	Nautika	+	+	+	+	+	+
	Lov i ribolov	+	+	-	+	+	-
	Hotel & Gastroteh	-	+	+	+	+	+
	Festival maslina	+	+	+	+	+	+
8.-10.3.	Beauty & Hair Expo	+	+	+	+	+	+
3.-5.4.	Zagrebački obrtnički sajam	+	+	+	+	+	+
24.-27.4.	Proljećni sajmovi: Emat, Interklima, Interpretex, Graditeljstvo	+	+	-	-	-	-
16.-18.5.	Pravo doba	+	+	+	+	+	+
5.-7.6.	Intergrafika & Modernpak	+	+	+	+	+	-
6.-8.9.	Growing Up	+	+	+	+	+	+
9.-13.10.	Ambienta, Art Fair, Graditeljstvo	+	+	+	+	+	+
12.-17.11.	Interliber	+	+	+	+	+	+
	Infogamer	+	+	+	+	+	+
	Inova	+	+	+	+	+	+
5.-8.12.	CroAGRO	+	+	+	+	+	+
	Sajmovi hrane i zdravog življenja	+	+	+	+	+	+

Tablica 11. Zadovoljstvo posjetitelja Sajmovima održanim u 2019. godini

Termin	Sajamski projekti	Kriteriji ocjenjivanja					
		Termin	Organizacija	Broj i struktura izlagača	Stručni program	Vidljivost	Broj i struktura posjetitelja
20.-24.2.	Nautika	+	+	+	+	+	+
	Lov i ribolov	+	+	-	-	+	-
	Hotel & Gastroteh	+	+	-	+	+	+
	Festival maslina	+	+	+	+	+	+
8.-10.3.	Beauty & Hair Expo	+	+	+	+	+	+
3.-5.4.	Zagrebački obrtnički sajam	+	+	+	+	+	+
24.-27.4.	Proljetni sajmovi: Emat, Interklima, Interprotex, Graditeljstvo	+	+	-	-	-	-
16.-18.5.	Pravo doba	+	+	-	+	+	-
5.-7.6.	Intergrafika & Modernpak	+	+	-	+	+	-
6.-8.9.	Growing Up	+	+	+	+	+	+
9.-13.10.	Ambienta, Art Fair, Graditeljstvo	+	+	+	+	+	+
12.-17.11.	Interliber	+	+	+	+	+	+
	Infogamer	+	+	+	+	+	+
	Inova	+	+	+	+	+	+
5.-8.12.	CroAGRO	+	+	+	+	+	+
	Sajmovi hrane i zdravog življenja	+	+	+	+	+	+

U cilju povećanja zadovoljstva izlagača i posjetitelja, kod sljedećih sajamskih projekata izvršene se tematske, sadržajne i terminske promjene koje će biti primijenjene u narednom razdoblju:

❖ **LOV I RIBOLOV:**

- značajno povećanje animacije izlagačkog nastupa stranih tvrtki, nositelja proizvodnje i prodaje opreme za lov i ribolov

❖ **HOTEL & GASTROTEH:**

- promjena termina održavanja - listopad, u sklopu sajma AMBIENTA
- sadržajna i tematska nadogradnja na platformi HORECA - Living Kitchen

❖ **PROLJETNI SAJMOVI:**

- promjena termina održavanja tematske cjeline GRADITELJSTVO, sukladno zahtjevu udruženja dravno-prerađivačke industrije pri HGK - listopad, u sklopu sajma AMBIENTA
- tematsko i sadržajno osmišljavanje tematske cjeline INTERPROTEX u organizacijskoj suradnji s Hrvatskim cehom zaštitara - samostalni sajamski termin u rujnu
- početkom lipnja ove godine potpisan je Memorandum o suradnji i razumijevanju između Celjskega sejma d.d. i Zagrebačkog velesajma d.o.o. u području zajedničkog organiziranja međunarodnih sajamskih projekata i poslovnih događanja
- prvi međunarodni sajamski projekt u zajedničkoj realizaciji Celjskega sejma i Zagrebačkog velesajma tematski je vezan uz područje energetike, klimatizacije, zaštite okoliša te drugih srodnih djelatnosti, koji će pod nazivom ENERGETIKA & INTERKLIMA biti održan od 31.3. do 3.4.2020. godine u Celju, a tijekom travnja 2021. godine u Zagrebu.

❖ **PRAVO DOBA:**

- uvažavajući potrebu i obvezu uključivanja starijih osoba u društveni život Grada Zagreba, a što čini dodanu, tj. nefinancijsku vrijednost ovog projekta, u suradnji s predstavnicima Grada Zagreba vrše se aktivnosti na snaženju izlagačkog, stručnog, edukacijskog i zabavnog segmenta sajma
- povećanje vidljivosti kroz proaktivnu promotivnu aktivnost odnosno vrijednosno povećanje budžeta te osiguranje izvora financiranja (suorganizacije, pokroviteljstva, partnerstva, sponzorstva)

❖ **INTERGRAFIKA & MODERNAK:**

- jačanje animacije izlagačkog nastupa stranih tvrtki proizvođača velikih grafičkih strojeva, opreme i proizvodnih sustava
- jačanje animacije domaćih tvrtki vezanih uz računalno opravljavanje strojeva i opreme za grafičku industriju
- uključivanje tematske cjeline Oglašavanje u izlagački i stručni program sajma
- daljnje snaženje promotivnih aktivnosti
- prvi međunarodni sajamski projekt u zajedničkoj realizaciji Celjskega sejma i Zagrebačkog velesajma tematski je vezan uz područje energetike, klimatizacije, zaštite okoliša te drugih srodnih djelatnosti, koji će pod nazivom ENERGETIKA & INTERKLIMA biti održan od 31.3. do 3.4.2020. godine u Celju, a tijekom travnja 2021. godine u Zagrebu.

❖ **AMBIENTA:**

- jačanje animacije izlagačkog nastupa tvrtki proizvođača dizajnerskog namještaja odnosno gotovih proizvoda dodane vrijednosti i viših tržišnih cijena
- jačanje izlagačkog nastupa tvrtki iz djelatnosti graditeljstva - proizvođači ekoloških i energetski učinkovitih materijala
- jačanje izlagačkog nastupa građevinske mehanizacije sa statusom tematske cjeline - *Trans Bau*
- daljnji sadržajni rast i razvoj tematske cjeline Art Fair Zagreb
- daljnje snaženje promotivnih aktivnosti

❖ **CroAGRO:**

- sadržajni i organizacijski koncept ovogodišnjeg sajma, kojim je djelatnost poljoprivrede nakon 15 godina vraćena na Zagrebački velesajam, pozdravljen je i ocijenjen uspješnim od strane izlagača, posjetitelja i medija te na institucionalnoj razini
- za daljnji rast zadovoljstva izlagača potrebno je snaženje promotivnih aktivnosti u cilju značajnog rasta broj posjetitelja, uz cjelovito aktiviranje nacionalnih i lokalnih kanala komunikacije te izravno obraćanje poljoprivrednim proizvođačima - tvrtke i fizičke osobe
- jačanje animacije izlagačkog nastupa stranih tvrtki proizvođača velikih grafičkih strojeva, opreme i proizvodnih sustava
- jačanje animacije domaćih tvrtki vezanih uz računalno opravljavanje strojeva i opreme za grafičku industriju
- uključivanje tematske cjeline Oglašavanje u izlagački i stručni program sajma
- daljnje snaženje promotivnih aktivnosti

Zaključno, u 2019. godine Zagrebački velesajam d.o.o. je u 11 termina realizirao 16 sajamskih projekata. Sukladno izraženom zadovoljstvu izlagača i posjetitelja te po broju izlagača, angažiranoj sajamskoj površini, strukturi i kvaliteti stručnog i edukacijskog programa te broju posjetitelja, nositelji sajamske aktivnosti u tom razdoblju bili su: Zagrebački sajam nautike, Hotel & Gastroteh, Festival maslina, Beauty & Hair Expo Zagreb te Zagrebački obrtnički sajam.

Financijski rezultati poslovanja

Tablica 12. Račun dobiti i gubitka za 2019. godinu.

R. br.	Elementi	Ostvareno I. - XII. 2018.	Plan I. - XII. 2019.	Ostvareno I. - XII. 2019.	Indeksi	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
I.	Ukupni prihodi (1. + 2.)	151.222.720	64.100.000	89.462.307	59,2	139,6
	1. Poslovni prihodi - ukupno, od toga:	150.512.208	63.400.000	88.933.461	59,1	140,3
	1) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu (gospodarstvo i građani ukupno)	19.690.537	18.281.000	19.591.207	99,5	107,2
	2) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga povezanim društvima					
	3) Prihodi ostvareni između podružnica	0		0		
	4) Prihodi iz Proračuna Grada Zagreba, u tome:	13.481.523	11.959.000	12.479.222	92,6	104,4
	a) od prodaje (za ugovorene redovne i ostale programe radova)	60.024		353.709	589,3	
	b) zakupnine	9.919.515	10.207.000	10.693.513	107,8	104,8
	c) subvencije i potpore	3.501.984	1.752.000	1.432.000	40,9	81,7
	5) Drugi nespomenuti poslovni prihodi:	117.340.148	33.160.000	56.863.032	48,5	171,5
	a) prihodi od zakupnina na tržištu	28.861.597	29.793.000	28.664.285	99,3	96,2
	b) prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu					
	c) odgođeni prihodi temeljem MRS-a 20 (besplatno ustupljena dugotrajna imovina)					
	d) naplaćena otpisana potraživanja	430.133	500.000	477.719	111,1	95,5
	e) prihodi od ukidanja rezerviranja	2.620.753	400.000	707.447	27,0	176,9
	f) prihodi od revalorizacije	82.538.187		23.640.195	28,6	
	g) svi drugi nespomenuti poslovni prihodi	2.889.478	2.467.000	3.373.386	116,7	136,7
	2. Financijski prihodi	710.512	700.000	528.846	74,4	75,5
II.	Ukupni rashodi (3. + 4.)	150.922.436	78.033.000	89.367.760	59,2	114,5
	3. Poslovni rashodi - ukupno, od toga:	149.448.303	77.093.000	88.100.482	59,0	114,3
	1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda					
	2) Materijalni troškovi, u tome:	43.877.405	48.325.000	46.633.160	106,3	96,5
	a) troškovi sirovina i materijala	14.408.041	15.103.000	15.392.783	106,8	101,9
	b) troškovi prodane robe					
	c) ostali vanjski troškovi	29.469.364	33.222.000	31.240.377	106,0	94,0
	3) Troškovi za zaposlene, u tome:	26.673.938	23.906.000	25.056.890	93,9	104,8
	a) troškovi osoblja	22.393.201	21.500.000	22.274.583	99,5	103,6
	b) naknade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava radnika	4.280.737	2.406.000	2.782.307	65,0	115,6
	4) Amortizacija	3.757.244	3.750.000	5.349.993	142,4	142,7
	5) Vrijednosno usklađivanje dugotrajne i kratkotrajne imovine	72.769.901	300.000	7.855.339	10,8	2.618,4
	6) Rezerviranja	628.738	300.000	2.552.619	406,0	850,9
	7) Svi drugi nespomenuti poslovni rashodi	1.741.077	512.000	652.481	37,5	127,4
	4. Financijski rashodi	1.474.133	940.000	1.267.278	86,0	134,8
III.	Dobit prije oporezivanja	300.284	0	94.547	31,5	
IV.	Gubitak prije oporezivanja	0	13.933.000	-82.797		-0,6
V.	Porez na dobit	157.159			0,0	
VI.	Dobit razdoblja	143.125	0	177.344	123,9	
VII.	Gubitak razdoblja	0	13.933.000	0		0,0

Ukupni prihodi Društva za razdoblje siječanj – prosinac 2019. godine iznose 89,5 milijuna i manji su za 40,8% (61,7 milijuna) u odnosu na ostvarenje istog razdoblja 2018. godine, ali su za 39,6% (25,4 milijuna) veći od planiranih za izvještajno razdoblje. Tako su ostvarena slijedeća kretanja prihoda u 2019. godini:

- Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu manji su za 0,5% (apsolutno 1,3 milijuna) u odnosu na 2018.godinu. Najznačajnije povećanje prihoda u ovom razdoblju ostvareno je organizacijom događanja WorkdSkills Croatia 2019 (fakturirano je 2.945.465kn).
- Prihodi iz Proračuna Grada manji su za 7,4% (1 milijun) u odnosu na ostvarenje istog razdoblja 2018. godine, a veći od planiranih za 4,4%.
- Zakupnine od Grada bilježe rast i to 7,8% (0,8 milijuna) u odnosu na ostvarenje 2018. godine te su 4,8% (0,4 milijuna) veći od planiranih za izvještajno razdoblje.
- Potpore od Grada ostvarene u 2019. godine su manje su za 59,1% u odnosu na 2018. godinu te 18,3% u odnosu na planirane. Potpore su bile veće u 2018.godini zbog bienalnog karaktera sajмова.
- Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja se smanjuju zbog bolje naplate.
- Prihodi od ukidanja rezerviranja manji su za 73% od prošlogodišnjih, jer su, osim za neiskorištene dane godišnjeg odmora, ukinuta rezerviranja po sudskim sporovima (1,3 milijuna) te po MRS-u 19 (0,9 milijuna). U odnosu na planirane ovi su prihodi veći za 76,9%, a odnose se na najvećim dijelom na ukinuta rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora zaposlenika.
- U odnosu na ostvarenje 2018. godine prihodi od revalorizacije su manji za 58,9 milijuna kuna, a ostvareni su temeljem ulaganja u nekretnine (MRS-40).
- Do povećanja svih drugih nespomenutih prihoda je došlo usljed umanjenja komunalne naknade po Rješenju za 2018. godinu u iznosu od 872.545kuna. U 2018. godini je umanjenje komunalne naknade iznosilo 433.018 kuna.

Ukupni rashodi Društva za razdoblje siječanj – prosinac 2019. godine iznose 89,4 milijuna kuna i manji su za 40,8% (61,6 milijuna kuna) od ostvarenih u istom razdoblju 2018. godine te su za 14,5% (11,4 milijuna kuna) veći u odnosu na planirane za izvještajno razdoblje.

- U odnosu na ostvarenje 2018. godine, veći su troškovi sirovina i materijala za 6,8% (1 milijun kuna) zbog povećanog utroška jednokratnih tepiha i drugog štand materijala za organizaciju WorldSkills Croatia. U odnosu na planirani, trošak je veći za 1,9%.
- Ostali vanjski troškovi su za 6% (1,7 milijuna) veći u odnosu na ostvarene u 2018. godini (najviše su utjecali troškovi održavanja, jer je u 2019. godini evidentiran trošak za uslugu asfaltiranja prometnica ZV-a koja je izvršena u 2018. godini). Iznos troška je 2 milijuna kuna. U odnosu na planirane, ovi su troškovi manji za 6% (2 milijuna).
- Troškovi za zaposlene su manji za 6,1% u odnosu na ostvarene 2018. godine te veći za 3,6% u odnosu na planirane (od 01.02.2019. je na snazi nova sistematizacija te je stoga došlo do odstupanja).
- Trošak amortizacije veći je za 42,4% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine i za 42,7% od planiranih za promatrano zbog pokretanja novih investicija (nabavljen je sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne posjete čija je vrijednost 1,5 milijuna).
- Vrijednosno usklađivanje je manje za 89,2% (64,9 milijuna) u odnosu na ostvarenje 2018. godine, a odnosi se na procjenu vrijednosti nekretnina (MRS-u 40) te na vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine. Planirano je samo vrijednosno usklađivanje kratkotrajne imovine.
- Rezerviranja su veća tri puta u odnosu na 2018. godinu, jer su u 2019. godini izvršena i rezerviranja po započetim sudskim procesima u iznosu 1,3 milijuna te za otpremnine 0,4 milijuna.
- Svi drugi nespomenuti poslovni rashodi bilježe pad od 62,5% u odnosu na ostvarenje istog razdoblja prethodne godine. U odnosu na planirane veći su za 27,4% .
- Financijski rashodi su za 14% (0,2 milijuna) manji od ostvarenih 2018. godine, a 34,8% (0,3 milijuna) veći od planiranih.

Dobit razdoblja iznosi 177.344 kuna i veća je od ostvarene u 2018. godini za 23,9%. Treba naglasiti da je Društvo planiralo da će 2019. godinu završiti s gubitkom od 13,9 milijuna kuna.

Tablica 13. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31.12.2019.

Redni broj	Naziv pozicije	Stanje na dan				Indeksi 5/3
		31.12.2018.		31.12.2019.		
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
1.	I. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital					
2.	II. Dugotrajna imovina:					
3.	Nematerijalna imovina	256.329	0,0	312.503	0,0	121,9
4.	Materijalna imovina	1.348.522.507	98,7	1.475.268.979	98,3	109,4
5.	Dugotrajna financijska imovina	5.727.309	0,4	4.176.681	0,3	72,9
6.	Potraživanja	273.175	0,0	218.980	0,0	80,2
7.	Odgođena porezna imovina	491.168	0,0	573.966	0,0	116,9
8.	Ukupno dugotrajna imovina (II.)	1.355.270.488	99,2	1.480.551.109	98,6	109,2
9.	III. Kratkotrajna imovina:					
10.	Zalihe	1.664.670	0,1	1.569.489	0,1	94,3
11.	Potraživanja od kupaca	6.203.322	0,5	5.707.678	0,4	92,0
12.	Potraživanja od povezanih društava	1.855.468	0,1	5.076.791	0,3	273,6
13.	Ostala potraživanja (zaposleni, država i sva ostala nespomenuta potraživanja)	253.045	0,0	284.068	0,0	112,3
14.	Kratkotrajna financijska imovina					
15.	Novac u banci i blagajni	1.011.490	0,1	7.502.095	0,5	741,7
16.	Ukupno kratkotrajna imovina (III.)	10.987.995	0,8	20.140.121	1,3	183,3
17.	IV. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	517.405	0,0	296.516	0,0	57,3
	UKUPNO AKTIVA (I. + II. + III. + IV.)	1.366.775.888	100,0	1.500.987.746	100,0	109,8
	Izvanbilančni zapisi	137.422.786		150.907.770		
	PASIVA					
1.	I. Kapital i rezerve					
2.	Temeljni (upisani) kapital	560.241.600	41,0	560.241.600	37,3	100,0
3.	Rezerve (kapitalne, iz dobiti, fer vrijednosti)					
4.	Revalorizacijske rezerve	617.991.090	45,2	711.082.563	47,4	115,1
5.	Zadržana dobit (preneseni gubitak)	-29.324.711	-2,1	-29.181.586	-1,9	99,5
6.	Dobit (gubitak) poslovne godine	143.125	0,0	177.344	0,0	123,9
7.	Manjinski interes					
8.	Ukupno kapital i rezerve (I.)	1.149.051.104	84,1	1.242.319.921	82,8	108,1
9.	II. Rezerviranja	8.149.712	0,6	9.870.600	0,7	121,1
10.	III. Dugoročne obveze					
11.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe					
12.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	31.017.988	2,3	36.899.705	2,5	119,0
13.	Obveze za predujmove					
14.	Obveze prema dobavljačima					
15.	Obveze po vrijednosnim papirima					
16.	Odgođena porezna obveza	135.656.581	9,9	156.091.294	10,4	115,1
17.	Sve ostale nespomenute dugoročne obveze	179.406	0,0	144.272	0,0	80,4
18.	Ukupno dugoročne obveze (III.)	166.853.975	12,2	193.135.271	12,9	115,8
19.	IV. Kratkoročne obveze					
20.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	15.727.742	1,2	23.925.659	1,6	152,1
21.	Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	3.446.443	0,3	8.273.545	0,6	240,1
22.	Obveze za zajmove, depozite i slično					
23.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama					
24.	Obveze za predujmove	345.700	0,0	715.136	0,0	206,9
25.	Obveze prema dobavljačima	13.136.779	1,0	15.527.477	1,0	118,2
26.	Obveze prema zaposlenicima	1.104.070	0,1	1.234.991	0,1	111,9
27.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.626.901	0,1	1.635.731	0,1	100,5
28.	Sve ostale nespomenute kratkoročne obveze	1.365.655	0,1	719.522	0,0	52,7
29.	Ukupno kratkoročne obveze (IV.)	36.753.290	2,7	52.032.061	3,5	141,6
30.	V. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	5.967.807	0,4	3.629.893	0,2	60,8
	UKUPNO PASIVA (I. + II. + III. + IV. + V.)	1.366.775.888	100,0	1.500.987.746	100,0	109,8
	Izvanbilančni zapisi	137.422.786		150.907.770		

Na dan 31.12.2019. godine ukupna imovina Društva iznosila je 1.500.987.746 kuna. U strukturi aktive 98,64% čini dugotrajna imovina, dok svega 1,34 % odnosi se na kratkotrajnu imovinu. U strukturi dugotrajne imovine prevladava dugotrajna materijalna imovina koju čine zemljište, građevinski objekti svih namjena, oprema te alati, pogonski i uredski inventar, namještaj i transportni uređaji. Dugotrajna financijska imovina iskazana u Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. u iznosu od 4.176.681 kuna, odnosi se na stambene kredite dodijeljene radnicima Društva. Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja po osnovi prodaje na kredit (stanovi radnicima Društva) te potraživanja po predstečajnim nagodbama. U strukturi kratkotrajne imovine prevladavaju potraživanja od kupaca i povezanih Društava. Potraživanja od povezanih Društava (5.076.791 kuna) odnose se na potraživanja od grada Zagreba temeljem sklopljenih Ugovora o zakupu prostora te potpora za održavanje Sajmova.

Najveći dio pasive čine kapital i rezerve 82,8%, rezerviranja sudjeluju s 0,7%, dugoročne obveze s 12,9%, kratkoročne obveze s 3,5%, a odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja s 0,2%. U strukturi pasive na dan 31. prosinca 2019. godine, dugoročne obveze iznose 193.135.271 kuna. U tome obveze s osnova zajmova u iznosu od 36.899.705 kuna odnose se na dugoročnio dio obveze nastale sukladno planu podjele prilikom izlaska Društva iz Zagrebačkog holdinga te primljenog investicijskog kredita u 2019. godini. Odgođena porezna obveza iskazana u Izvještaju na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 156.091.294 kuna, dok se na ostale dugoročne obveze odnosi 144.272 kuna. U strukturi kratkoročnih obveza najveći udio predstavljaju obveze prema povezanim poduzećima – 23.925.659 kuna. Obveza se sastoji od obveze prema gradu Zagrebu s osnove vodne i komunalne naknade.

Investicije i izvori financiranja

Tablica 14. Analiza investicija provedenih u 2019. godini.

R. br.	Namjena investicija	Ostvareno I. - XII. 2018.		Plan I. - XII. 2019.		Ostvareno I. - XII. 2019.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Građevinski objekti, od toga najviše:	5.335.963	88,0	2.785.000	36,4	53.175	2,2	1,0	1,9
1.1.	uređenje južnog ulaza u paviljonu 8,8a			335.000	4,4				
1.2.	uređenje Kongresne dvorane i Zimskog vrta			1.000.000	13,1				
1.3.	hlađenje pav 8			700.000					
1.4.	energetski učinkovita rasvjeta u pav 8			200.000					
1.5.	rasvjeta sanitarnog čvora u pav 8			50.000		43.370			
1.6.	rasvjeta uredskih prostorija u JU			400.000					
1.7.	vanjsko evak.stubište u pav 18 prema procjeni ugroženosti od požara -zak.ob.			100.000					
1.8.	Rekonstrukcija pav 18	5.335.963	88,0			9.805	0,4	0,2	
2.	Oprema, od toga najviše:	531.573	8,8	3.642.000	47,6	2.254.784	92,6	424,2	61,9
2.1.	Wi Fi u krugu ZV-a			1.200.000	15,7				
2.2.	LED ekran za kongresnu dvoranu			350.000	4,6				
2.3.	natpisi ZV na Južnom ulazu			60.000	0,8				
2.4.	pisači,računski i drugi strojevi	12.300				34.924	1,4		
2.5.	prenosna računala,skeneri,printeri	42.763	0,7	50.000		45.502			
2.6.	solventni printer			300.000	3,9	235.000	9,6		
2.7.	kompjutersko informatička oprema - digitalna govornica					41.560	1,7		
2.8.	kompjutersko inf oprema -zamjena uređaja za registraciju radnog vremena	45.768							
2.9.	kompjutersko inf oprema -bar kod čitači	38.646							
2.10.	sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne posjete*			1.530.000	20,0	1.525.965	62,7		
2.11.	računala za grafičku obradu			60.000	0,8				
2.12.	ostala elektronička oprema - ugradnja video nadzora	69.286	1,1						
2.13.	ostala elektronička oprema-fotografska oprema			50.000	0,7	42.156			
2.14.	ostala uredska oprema	55.462				2.199			
2.15.	klima uređaji	89.290	1,5	2.000		19.110	0,8	21,4	955,5
2.16.	tepih za hodnik					23.285	1,0		
2.17.	oprema za restoran- hladnjak	8.659				4.502	0,2		
2.18.	električni trimeri					14.164	0,6		
2.19.	kontejneri i spremnici za industrijski otpad	13.930				9.450			
2.20.	štand materijal -zamjena Octanorm konstrukcija	26.786	0,4			51.961	2,1	194,0	
2.21.	natpisi ZV u kongresnoj dvorani			40.000	0,5	38.465			
2.22.	strojevi,alati, aparati	14.193	0,2			24.128	1,0	170,0	
2.23.	dizalice i oprema za garaže	3.700	0,1						
2.24.	uredski namještaj	34.425	0,6			133.074	5,5		
2.25.	oprema za zimsku službu- posipač soli i gnojiva	13.990	0,2						
2.26.	pametne klupe	59.625							
2.27.	alati - telefonske i telegrafске centrale i mobiteli	2.750		0		9.339	0,4	339,6	
3.	Sve druge investicije, od toga najviše:	198.450	3,3	1.225.000	16,0	127.435	5,2	64,2	10,4
3.1.	projekt digitalizacije poslovanja			150.000	2,0				
3.2.	digitalizacija			500.000					
3.3.	teh.dok. uređenja južnog ulaza u pav. 8,8a			15.000	0,2				
3.4.	teh.dok. novog sajamskog Kongresnog centra- u suradnji s Gradom Zagrebom			500.000	6,5				
3.5.	izv.teh.dok.protupanične rasvjete pav 6/priz			10.000	0,1	9.000			90,0
3.6.	teh.dok.akustike i arhitekturne rasvjete za Kongresnu dvoranu			30.000	0,4	29.850			99,5
3.7.	teh.dok.vanj. evak.stubišta u pav 18 prema proc.ugroženosti od požara- zak.ob.			20.000	0,3				
3.8.	software za implementaciju GDPR					68.685			
3.9.	izrada projekta konstrukcije za reklame na saćima pav 7					19.900			
3.10.	projekt WiFi	69.400	1,1						
3.11.	izrada projekata po obvezi inspektora zaštite na radu - uredska rasvjeta	14.800	0,2						
3.12.	teh.dok. sustava hlađenja u pav 8	49.000	0,8						
3.13.	izrada projekta energetske učinkovite rasvjete	15.000	0,2						
3.14.	prava na žigove	6.600	0,1						
3.15.	licenca za bar kod pisač	3.000							
3.16.	licenca ugradnja video nadzora - JU,Upravna zgrada,ulazi Istok 3 i Zapad 3	18.150	0,3						
3.17.	licenca za evidenciju radnog vremena	22.500	0,4						
	Ukupno (1+2+3)	6.065.986	100,0	7.652.000	100,0	2.435.394	100,0	40,1	31,8

Tablica 15. Ulaganja u 2019. godini.

Građevinski objekti	53.175
- P-8	43.370
- P-18	9.805
Oprema	2.254.784
- pisači, računski i ostali strojevi	34.924
- prijenosna računala, skener, printeri	87.062
- sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne posjete	1.525.965
- solventni printer	235.000
- ostala elektronička oprema	42.156
- ostala uredska oprema	2.199
- opremanje za grijanje i rashladni uređaji	42.395
- octa	51.961
- ostala oprema	66.581
- namještaj	133.074
- alati i ostalo	33.467
Sve druge investicije	127.435
- GDPR software rješenje	68.685
- izrada tehničke dokumentacije	58.750

Tablica 16. Izvori financiranja investicija

R. br.	Izvori financiranja investicija	Ostvareno I. - XII. 2018.		Plan I. - XII. 2019.		Ostvareno I. - XII. 2019.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Osigurani izvori financiranja investicija, u tome:								
1.	Vlastita sredstva	6.065.986	100,0		0,0	343.882	14,1	5,7	
2.	Tuđa sredstva, od toga:	0	0,0	7.652.000	100,0	2.091.512	85,9		27,3
	2.1. Kredit banke			7.652.000	100,0	2.091.512	85,9		27,3
	2.2. Financijski leasing								
	2.3. Proračun Grada Zagreba								
	2.4. Naknada za razvoj javne vodoopskrbe i javne odvodnje								
	2.5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost								
	2.6. Fondovi EU								
	2.7. Hrvatske vode								
	2.8. Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave								
	2.9. Sva druga nespomenuta tuđa sredstva								
	Ukupno osigurani izvori financiranja investicija (I.)	6.065.986		7.652.000		2.435.394	100,0	40,1	31,8
II.	Neosigurani izvori financiranja investicija (II.)								
III.	Ukupno (I.+II.)	6.065.986	100,0	7.652.000	100,0	2.435.394	100,0	40,1	31,8

U 2019. godini Zagrebački velesajam realizirao je kapitalnih investicija u vrijednosti **2.435.394 kuna**, a investirano je u slijedeća područja:

- Građevinski objekti: 53.175 kuna
- Oprema (sustav za automatsku naplatu ulaza i registraciju poslovne poslete, informatička oprema, strojevi i alati, uredska oprema): 2.254.784 kuna
- Ostale investicije (licence, izrada tehničke dokumentacije i slično): 127.435 kuna.

Investicije su financirane iz vlastitih te kreditnih sredstava.

Ključni pokazatelji uspjeha

Tablica 17. Ključni financijski pokazatelji za 2019. godinu.

R. Br.	Ključni pokazatelji uspjeha	Željena razina	Ostvareno		Indeks 5/4
			I. - XII. 2018.	I. - XII. 2019.	
1	2	3	4	5	6
a) Ekonomski aspekt poslovanja					
1.	Pokazatelj opće ekonomičnosti (Ukupni prihodi / Ukupni rashodi x 100)	Minimalno > 100	100,2	100,1	99,9
2.	Pokazatelj proizvodnosti (Ukupni prihodi / broj zaposlenih)	Kontinuirano povećanje	1.021.775	608.587	59,6
3.	Pokazatelj rentabilnosti (Bruto dobit / Ukupni prihod x 100)	Minimalno > 1%	0,2	0,1	145,0
4.	Operativna dobit	Kontinuirano povećanje > 0			
4.1.	(EBIT = Poslovni prihodi - Poslovni rashodi)	(iznosi u kunama, bez lipa)	1.063.905	832.979	121,7
4.2.	(EBIT DA = Poslovni prihodi - (Poslovni rashodi - amortizacija))	(iznosi u kunama, bez lipa)	4.821.149	6.182.972	71,8
5.	Pokazatelj samofinanciranja - financijske stabilnosti: udjel vlastitog kapitala u izvorima financiranja imovine (Kapital i rezerve te rezerviranja / Pasiva x 100)	> 30%	31.12.2018. 84,7	31.12.2018. 83,4	98,5
6.	Pokazatelj likvidnosti - koeficijent opće likvidnosti (Kratkotrajna imovina / Kratkoročne obveze x 100)	Optimum: koeficijent 2,00	31.12.2018. 29,9	31.12.2019. 38,7	129,4
b) Socijalni aspekt poslovanja					
7.	Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za razdoblje siječanj - prosinac 2018. / siječanj - prosinac 2019. - ukupno 7.1. Prosječna mjesečna neto-plaća za muškarce 7.2. Prosječna mjesečna neto-plaća za žene	(iznosi u kunama, bez lipa)	I. - XII. 2018. 7.826,0	I. - XII. 2019. 7.826,0	100,0
		(iznosi u kunama, bez lipa)	7.717,0	7.554,0	97,9
		(iznosi u kunama, bez lipa)	7.917,0	7.967,0	100,6
8.	Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi osoblja + nakanade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava / Poslovni rashodi x 100)	< 50% (Smanjenje rashoda osoblja sukladno uvjetima i rezultatima)	17,9	28,4	159,1
c) Ekološki aspekt poslovanja					
9.	Udjel troškova utrošene energije u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi utrošene energije / Poslovni rashodi x 100)	Kontinuirano smanjenje	8,2	14,3	174,4

- **Ekonomičnost** poslovanja mjerena odnosom ostvarenih ukupnih prihoda i rashoda manja je za 0,1%. U odnosu na usporedivu 2017. godinu, zbog bienalnog karaktera sajмова, veća je za 55%. Ukupni prihodi su povećani za 52,3%, a ukupni rashodi su smanjeni za 15,2%.
- **Proizvodnost** rada mjerena ostvarenim ukupnim prihodima po zaposleniku manja je za 40,4% u odnosu na 2018. godinu, iz razloga što su prihodi od revalorizacije (MRS 40) u 2018. godini veći za 71%.
- **Rentabilnost** poslovanja je veća za 45%.
- **Operativna dobit EBIT** je pozitivna i bilježi rast od 21,7% u odnosu na 2018.godinu, dok **Operativna dobit EBITDA**, iako pada, **pokazuje pozitivan trend.**
- **Pokazatelji financijske stabilnosti** mjereni udjelom kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi su manji od ostvarenja 2018. godine za 1,5%.
- **Koeficijent opće likvidnosti** mjeran odnosom kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza je za 29,4% veći u odnosu stanje 31.12. 2018. godine. Kratkotrajna imovina je veća za 83,3%, a kratkoročne obveze za 41,6%.
- **Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća** za promatrano razdoblje je na razini ostvarenja 2018.godine.
- **Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima** je veći je za 59,1%.
- **Ekološki aspekt poslovanja** – iskazano je povećanje od 74,4%.

Očekivani budući razvoj Društva

S portfoliom više od 20 sajamskih projekata i više od 100 događanja kroz godinu te statusom jednog od osnivača **Svjetske unije organizatora sajmova – UFI**, Zagrebački velesajam već je više od jednog stoljeća dio identiteta grada Zagreba te predstavlja jednu od međunarodnih prepoznatljivosti grada Zagreba i Hrvatske. 2019. godina od posebne je važnosti za Zagrebački velesajam, jer je Društvo obilježilo 110. godina neprekinutog rada. Jubilarna 2019. godina obilježena je održavanjem dva središnja događaja:

- **Međunarodna stručna konferencija „Sajamska industrija – disruptor or disruptee,,** održana 5. lipnja 2019. godine povodom obilježavanja Međunarodnog dana sajamske industrije, *Global Exhibitions Day-a*, priređena za sve sajamske organizatore u zemlji i okruženju i uz sudjelovanje UFI predstavnika.
- **Akademija podovom obilježavanja 110. obljetnice Zagrebačkog velesajma**, održana 14. studenog 2019. godine, pod pokroviteljstvom grada Zagreba, uz prigodni program te sudjelovanje UFI predstavnika i dužnosnika Grada Zagreba i Republike Hrvatske, s dodjelom nagrada i poveljama djelatnicima i drugim predstavnicima iz društvenog, gospodarskog, političkog, kulturnog i sportskog života koji su obilježili Velesajamsku povijest.

Za prvo događanje, organizaciju međunarodne konferencije pod nazivom: **„Sajamska industrija – disruptor or disruptee,,** Zagrebački velesajam d.o.o. nagrađen je u srpnju 2019. prestižnom nagradom **UFI GED za doprinos razvoju sajamske industrije**. Radi se o najvrjednijoj kategoriji, a **Zagrebački velesajam jedan je od samo pet dobitnika u svijetu ukupno.**

Prigodom jubileja 110 godina, izdana je i **monografija Zagrebačkog velesajma** koja je obuhvatila burnu, izazovnu i uspješnu povijest. Uz monografiju izdana je i **limitirana komercijalna poštanska marka** kao i dva prigodna žiga te dvije prigodne omotnice.

Transformacijska strategija

Zagrebački velesajam d.o.o. je u 2018. godini stabilizirao poslovanje povećanjem prihoda i racionalizacijom troškova, a u istom smjeru Društvo je nastavilo i u 2019. godini. Trend pozitivnog poslovnog rezultata ostvaren je i u 2019. godini. Pozitivan rezultat posljedica je organskog rasta, uslijed snažnog rasta aktivnosti i proizvodnosti te boljeg upravljanja troškovima. U 2019. godini Društvo je nastavilo s primjenama razvojnih strategija, inačice razvojne koncentracije, koja se oslanja na organski rast i strateško savezništvo. One će se provoditi i nadalje u dimenzijama fokusiranja i inoviranja proizvodnog portfolia te uz prenamjenu neupotrebljivog prostora za sajmove u zakup, **sve do okončanja izgradnje novih polivalentnih suvremenih kapaciteta sajamsko - kongresnog kompleksa na istočnom dijelu prostora Zagrebačkog velesajma**. Navedeno je sukladno Razvojnoj strategiji Grada Zagreba do 2020. i izrađenoj Studiji predizvodljivosti za novi sajamsko-kongresni centar s pripadajućim sadržajima.

Zaključno o strategiji: Zagrebački velesajam promijenio je poslovni model, a institucionalnom snagom, partnerstvima i zajedništvom u djelovanju s Gradom repositionirao se u važno i poželjno susretno gospodarstva, poduzetništva i obrtništva te čitave nacionalne ekonomije u cjelini. Repositioniranjem je započeo živjeti u punini i ostvarivati svoju **novu misiju srca poslovne i društvene komunikacije Grada Zagreba i Republike Hrvatske**, a značajno su mu oporavljene reputacija te legitimitet poslovanja. Provedenim strateškim zaokretom, transformacijom te izmijenjenim ponašanjem i djelovanjem na tržištu, Zagrebački velesajam postao je dinamična poslovna i društvena platforma koja je poželjan poslovni partner i trgovačko društvo koje je u poziciji nastaviti podizati prihode, budući je nakon 20 godina, Društvo napokon dobilo suglasnost za kreditna investicijska sredstva usmjerena u podizanje tehnološke opremljenosti i digitalizaciju poslovanja, što će mu omogućiti održivu konkurentnost do okončanja izgradnje novog sajamsko-kongresnog centra. Provedenim promjenama i usklađenim i dobro kalibriranim strategijama pokazali smo i potvrdili da su sajmovi i događanja atraktivna i korisna industrija, važna i potrebna hrvatskom gospodarstvu i Gradu Zagrebu, jer su jedinstvena, konkurentna platforma za rast i razvoj svih tangiranih industrija kao i ukupnog gospodarstava u destinaciji u kojoj se održavaju.

Budući je Zagrebački velesajam sklopio brojne nove sporazume o suradnji te ugovore s međunarodnim organizatorima, a pretendira ponovno postati etablirani međunarodni centar *businessa* i ponos grada Zagreba, za navedeno je nužno potrebna već spomenuta izgradnja novih sajamsko-kongresnih kapaciteta s pratećim sadržajima, za što se transformacijskom strategijom sugerira prostor situiran na istočnom dijelu zemljišta Zagrebačkog velesajma. Naime, sadašnji sajamski prostor arhitektonski je funkcionalno i tehnološki zaostao i neprikladan je za moderno sajmovanje te zahtjeva visoke izdatke održavanja, bez da omogući značajan povrat na uloženo i kao takav ne predstavlja više prednost, već značajnu slabost Društva. Takvo stanje jedino se može opravdati svrhom održavanja sajamske djelatnosti do izgradnje novog sajamsko-kongresnog centra, koja mora žurno započeti, prema studiji predizvodljivosti upućenoj resornim Uredima Grada, a koja dimenzionira moderan polivalentni sajamsko-kongresni centar sa svim potrebnim pratećim sadržajima. **Stoga, nominirani operativni ciljevi poslovanja za 2019.:** (1) Digitalizacija poslovanja i inovacije; (2) Angažman objekata kulturne i spomeničke vrijednosti za zakup, za koju obnovu je potrebna pomoć Grada u dobavi sredstava za obnovu; (3) Međunarodno poslovanje - strateško savezništvo; te pripadni akcijski plan izvode se i dalje bez zastoja te su u postupku realizacije očekivanom dinamikom.

Kratkoročni ciljevi poslovanja Društva uključuju i nastavak eliminiranja izvora nastanka nestabilnosti ili slabosti te pravodobno uočavanje, otklanjanje i ukazivanje vlasniku na nadolazeće prijetnje. Proizvodni program i njegova kvaliteta i dalje se razvijaju po modelu „ZV signature“. Navedeno podrazumijeva jedinstvenost i kvalitetu izvedbe projekata Zagrebačkog velesajma te jedinstven identitet i korporativnu kulturu koji predstavljaju najsnažniju neopipljivu imovinu Društva. U sklopu modela razvijen je i naš novi slogan: **5.0 >> nova dimenzija poslovanja.**

Strateški ciljevi Društva definirani kao: (1) Samoodrživost poslovanja; (2) Liderstvo u Regiji; i (3) Izgradnja novog sajamsko-kongresnog centra; te pripadni akcijski plan realiziraju se u suglasju i uz potporu Grada kao 100% vlasnika Društva. Strateški ciljevi Društva imaju multiplikatorski učinak na rast i razvoj Grada te su snažno usmjereni na vraćanje pozicije Zagrebačkog velesajma u središte gospodarske aktivnosti Grada, Republike Hrvatske i šire regije, dok je akcijski plan usmjeren je na ostvarivanje predložene vizije.

Posljedično, mjere za daljnje poslovanje temelje se na provođenju aktivnosti usmjerenih na realizaciju postavljenih strateških i operativnih ciljeva. Integrirano, temelje se na snaženje prihodovne strane potrebne za samoodrživost poslovanja, rješavanje prostorne predimenzioniranosti i pripadajućeg izrazito skupog održavanja te eliminiranje tehnološke neopremljenosti i nedostatka sposobnosti. Obzirom da se radi o trgovačkom društvu u vlasništvu Grada koje se na cijelom svom prostoru vodi kao strateški projekt Grada, Zagrebački velesajam svoje buduće poslovanje te stratešku posturu nije u mogućnosti realizirati isključivo samostalno, već se radi o izvedbi povezanoj s tijelima Grada, sve sukladno statusu projekta od interesa Grada.

Za liderstvo u regiji i daljnji rast korisna su i potrebna partnerstva na nacionalnoj ili međunarodnoj razini i/ili strateška savezništva. Za djelatnost je prihvatljiv i mogući interes partnera za savezništvo i ulaganje u dva oblika: izgradnja sajamsko-kongresnog centra i poslovno partnerstvo u djelatnosti i/ili samo poslovno partnerstvo u djelatnosti, gdje bi se izgradnja optimalnog sajamskog multifunkcionalnog prostora povjerila trećoj strani kao izvoditelju u dogovoru s budućim operatorom poslovanja.

Konačni stav o navedenom, predmet je odlučivanja Skupštine Društva odnosno vlasnika, no opravdanost navedenog strateškog djelovanja temelji se na činjenicama da je najveća snaga Zagrebačkog velesajma još uvijek internacionalno prepoznatljiv brend, odlična prometna povezanost (nova zračna luka), **a nadasve geostrateški položaj Zagreba koji kao glavni grad rubne zemlje članice Europske unije ima priliku ubirati poziciju rentu te dominirati narednih desetak godina u tzv. MICE sektoru gospodarstva šire Regije, pod uvjetom da izgradi optimalnu suvremenu sajamsku infrastrukturu i preuzme lidersku ulogu.**

Uz navedeno, **potrebna je intenzivna sinergijska suradnja s Turističkom zajednicom grada Zagreba** te HGK i Obrtničkom komorom i HTZ-om, kako bi se zajedničkim snagama promicao Zagreb kao destinacija i Zagrebački velesajam kao središte poslovne izvrsnosti Hrvatske i ovog dijela Europe, što je ujedno i predložena **vizija Društva, kako slijedi: ponovno postati nacionalno i međunarodno središte poslovne i komunikacijske izvrsnosti i inovativnosti.**

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Kako bi se postignuta samoodrživost poslovanja nastavila, potrebno je i nadalje raditi na efikasnosti, a još više na efektivnosti poslovanja te žurno pristupiti digitalizaciji poslovanja. **Digitalizacija poslovanja i inovacije**, jedan su od najvažnijih ciljeva kojima Društvo teži. Tako je u 2019. godini realizirana investicija nabavke najmodernijeg sustava za automatsku naplatu i registraciju poslovne posjete u Europi. Vrijednost investicije iznosila je 1,5 milijuna kuna. Također, Društvo je nabavilo i sloventni printer, koji omogućava printanje velikih formata. U postupku je također i projekt uvođenja WI-FI-a te nabavka specijaliziranog CRM softwera. **Specijalizirani CRM software za sajamsku i kongresnu aktivnost** postoji na tržištu te se Društvo usmjerilo svojim skromnim investicijskim potencijalom na žurnu implementaciju. Radi se o preduvjetu za izgradnju konkurentnosti u ovoj djelatnosti, jednako kao što je to suvremeni sajamsko-kongresni kompleks.

Društvo nastavlja s podizanjem kvalitete sajamskog prostora koji sada koristi, kako bi se ostvarila razina usluge prihvatljiva za sajmovanje u 21. stoljeću. Također, nastavlja se s prenamjenom dijela prostora, orijentiranom na dugoročni zakup u namjenu za djelatnost sport, kao i s otvaranjem prostora Zagrebačkog velesajma za poduzetničke aktivnosti. Istovremeno, obzirom na raspoložive resurse, Društvo će nastaviti s podizanjem tehnološke opremljenosti postojećeg Kongresnog centra u mobilnoj inačici, budući da je potražnja za djelatnošću organizacije evenata i dalje u rastu. Potrebna ulaganja odnose se na opremu, odnosno ugovaranje usluga eksternog pružatelja po konkurentnim cijenama, kako bi se brzo osvojila leaderska pozicija na tržištu za ovu aktivnost. Naime, izvođenje usluge organizacije evenata snaži prihodovnu stranu poslovanja te omogućuje snažnije iskorištenje imovine tijekom godine, što donosi uz financijski i reputacijski efekt, puno značajniji za nastavak snažnijeg povrata povjerenja poslovne javnosti u Zagrebački velesajam kao organizatora i kao poželjno mjesto za događanja. Ovom ekstenzijom osigurava se korištenje postojećih resursa u novim resursnim kombinacijama, razvija se potporna djelatnost koju je Zagrebački velesajam sposoban trajno izvoditi te se profilirati kao vodeći organizator kongresnih, poslovnih i društvenih događanja i najpoželjnija lokacija za navedeno.

Obzirom na specifičnost sajamske i industrije događanja, koje su inovativne i tehnološki napredne te zahtjevne u izvedbama, **preduvjeti za konkurentnost Zagrebačkog velesajma kao organizatora s tradicijom od 110 godina neprekidnog rada su:** nova infrastruktura primjerene veličine i tehnološke opremljenosti (model Brno, Budimpešta, Köln, Barcelona); puna digitalizacija poslovanja; internacionalizacija radi ekonomije obujma, rasta aktivnosti i snage dosega, kroz strateška savezništva s vodećim EU sajamskim kućama i snaženje pozicije u Globalnoj međunarodnoj asocijaciji sajamske industrije, međunarodnoj uniji sajmovi – UFI, kojoj je Zagrebački velesajam jedan od 10 osnivača; te rast vrijednosti intelektualnog kapitala u smislu osnaživanja strukture i kompetencija ljudskih potencijala, uz pomlađivanje te rješavanje nedostatka stručnjaka specijalista na ključnim funkcijama trgovačkog društva.

Značajni poslovni događaji nakon proteka poslovne godine

11. ožujka 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje koronavirusa pandemijom. Novonastalom situacijom oko širenja virusa COVID - 19 u svijetu i našoj zemlji ozbiljno je pogođena osnovna djelatnost Zagrebačkog velesajma d.o.o., tj. sajamska i event poslovna aktivnost. Odlukom Stožera Civilne zaštite RH od 19. ožujka 2020., Zagrebačkom velesajmu d.o.o., zabranjeno je obavljanje djelatnosti – organiziranje sajмова i događanja, uslijed čega je Društvo bilo prisiljeno odgoditi niz projekta koji su s naše i/ili strane organizatora praktično bili u potpunosti pripremljeni za realizaciju. U prvoj fazi odgođeni su sajmovi koji su se trebali održati u razdoblju ožujak – lipanj/2020 (Beauty & Hair Expo, Biam & Zavarivanje, Dentex, Transport auto Show, WSC – natjecanje strukovnih škola RH te niz pripremljenih ostalih događaja) čime Društvo gubi minimalno 7 milijuna kuna prihoda, neophodnih Društvu za preživljavanje ljetnog perioda kada je inače poslovna aktivnost Društva smanjena. S obzirom na nepredvidivost kretanja Korona virusa i mogućnost njegova ponovnog jačeg aktiviranja u jesen, u opasnost je dovedeno i održavanje sajмова planiranih za jesen. U navedene sajmove spadaju i sajmovi poput Ambiente, Interlibera, Infogamera, CroAgro, a koji zajedno generiraju i preko 20 milijuna kuna prihoda. Iz navedenog je moguće zaključiti da je opstojnost sajamske industrije u Korona uvjetima izuzetno narušena, jer ponajprije ovisi o izlagačima (inozemnim i domaćim), njihovoj financijskoj situaciji ali i samoj zainteresiranosti posjetitelja te odlukama Stožera Civilne zaštite RH. Osim sajamske i event aktivnosti, značajno je ugrožena i djelatnost zakupa poslovnog prostora čiji korisnici nam prijavljuju pad poslovne aktivnosti i prihoda. Na Zagrebačkom velesajmu postoji veliki broj zakupnika kojima je također Odlukom Stožera Civilne zaštite RH zabranjeno obavljanje djelatnosti. Dana 22. travnja 2020, Skupština Društva usvojila je Odluku Uprave Društva o smanjenju obveze plaćanja zakupnine radi obustave djelatnosti uslijed epidemije COVID -19. Sukladno navedenome, Društvo je i u ovom dijelu djelatnosti ostalo bez određenog dijela prihoda.

Nekoliko dana nakon proglašenja epidemije, grad Zagreb zatresao je razoran potres. Na Zagrebačkom velesajmu došlo je do oštećenja na pojedinim paviljonima te upravnoj zgradi. Procjena štete je u postupku.

U uvjetima korona krize, likvidnost društva znatno je narušena. Društvo zbog zabrane obavljanja djelatnosti ne može generirati prihode, dok s druge strane mora podmirivati obveze s osnove rada i poslovnih odnosa s dobavljačima.

Očuvanje radnih mjesta prioritet je Društva, i zbog toga Društvo ulaže sve napore da sačuva radna mjesta svih radnika. Tako je Društvo stopiralo sve postupke javne nabave vezane uz planirane investicije u 2020. godini, svim službama naložilo redukciju troškova i uvelo zabranu zapošljavanja novih radnika, osim neophodnih radnih mjesta. Nadalje, Društvo je korisnik Mjere odgode plaćanja poreza i ostalih javnih davanja u sklopu mjera čiji nositelj je Ministarstvo financija. Uz navedeno, Društvo je pokrenulo postupak aktiviranja dodatnih kreditnih linija usmjerenih ponajprije na osiguravanje sredstava za isplatu plaća i ostalih materijalnih prava definiranih važećim Kolektivnim ugovorom. Također, važno je naglasiti da Društvo intenzivno radi na pronalaženju dodatnih opcija generiranja prihoda, aktivacijom paviljona namijenjenih organiziranju sajmova i događanja u druge svrhe, kako bismo stvorili dodatan izvor prihoda ukoliko će to Stožer civilne zaštite RH svojim budućim Odlukama to omogućiti, ovisno o stupnju raširenosti korona virusa u jesenskom periodu.

Stjecanje vlastitih dionica

Trgovačko društvo Zagrebački velesajam d.o.o. u 2018. godini nije stjecalo vlastite poslovne udjele niti pričuve za stjecanje istih.

Podružnice Društva

Trgovačko društvo Zagrebački velesajam d.o.o. od 01.01.2018. godine posluje kao samostalno društvo u 100% vlasništvu grada Zagreba te u svojoj organizacijskoj strukturi nema podružnica.

Financijski instrumenti Društva

Financijsku imovinu društva čine novčana sredstva na računima, potraživanja od zaposlenih temeljem danih stambenih kredita radnicima Društva te potraživanja od kupaca. Financijske obaveze čine obaveze po pozajmici primljenoj od Zagrebačkog holdinga nakon izvršene statusne promjene izdvajanja i transformiranja u samostalno trgovačko društvo, obaveze prema kreditnim institucijama s osnove realiziranog investicijskog kredita, obveze prema dobavljačima, zaposlenima te ostale kratkoročne obveze.

Izloženost poslovnim rizicima

U uvjetima suvremenog poslovanja Društvo je izloženo različitim poslovnim rizicima, posebno tržišnom, financijskom te riziku likvidnosti.

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom:

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacija koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje ciljeva Društva, isto identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Upravljanje rizikom kapitala:

Društvo upravlja svojim kapitalom kako bi osiguralo da Društvu bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Tržišni i valutni rizik:

Društvo posluje na domaćem tržištu. Društvo prihode ostvaruje na domaćem tržištu u hrvatskim kunama. Društvo nema imovine ili obveza u stranoj valuti, odnosno nije izloženo valutnom riziku.

Kreditni rizik:

Kreditni rizik je rizik neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovorenih obveza. Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društvom te za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Rizik likvidnosti:

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene kreditne linije na revolving principu i slično.

Umjesto zaključka

***POLUGA KONKURENTNOSTI I ODRŽIVOSTI TRGOVAČKOG DRUŠTVA
ZAGREBAČKI VELESAJAM:***

Investicije, odnosno nova sajamsko-kongresna infrastruktura i digitalizacija
poslovanja;

Internacionalizacija, odnosno povećanje prihoda s međunarodnih tržišta, što će
posljedično dovesti i do povećanja prihoda s domaćeg tržišta te snažiti razinu
investicijskog potencijala u zemlji.

Direktorica Društva

Dr.sc.Dina Tomšić

**GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU
ZAVRŠENU NA DAN 31.12.2019. ZAJEDNO S
IZVJEŠĆEM NEOVISNOG REVIZORA**

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o.

Godišnji financijski izvještaji i
izvješće neovisnog revizora
za 2019. godinu

SADRŽAJ

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za godišnje financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2 - 5
Račun dobiti i gubitka i Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	6
Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju	7 - 8
Izvještaj o promjenama kapitala	9
Izvještaj o novčanim tokovima	10
Bilješke uz financijske izvještaje	11 - 50

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske (NN 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18), Uprava je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva Zagrebački velesajam d.o.o. („Društvo“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja Društva.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Uprava je odobrila godišnje financijske izvještaje za izdavanje dana 30. travnja 2020. godine.

Potpisao za i u ime Uprave:

Dr.sc. Dina Tomšić, direktor

30. travnja 2020. godine
Zagrebački velesajam d.o.o.
Avenija Dubrovnik 15
10 000 Zagreb

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva Zagrebački velesajam d.o.o., Zagreb, Avenija Dubrovnik 15 (Društvo), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2019. godine, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2019. godine, financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-ima) koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na bilješku 45 uz financijske izvještaje koja opisuje događaje nakon datuma izvještaja o financijskom položaju temeljem kojih Društvo očekuje smanjenje poslovnih aktivnosti u slijedećoj poslovnoj godini zbog utjecaja virusa COVID-19. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću (nastavak)

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva. Vezano za Izvješće posloводства također smo provedli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- Je li Izvješće posloводства pripravljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije godišnjih financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6 do 50 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore;
- Izvješće posloводства pripravljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje poslovanja Društva te okruženja u kojem posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću posloводства. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.

zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija

pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija od osoba i poslovnih aktivnosti unutar društva za izražavanje mišljenja o godišnjim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

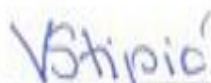
Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"), i isti su prikazani na stranicama 51 do 55. Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 6 do 50 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 30. lipnja 2020. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Vedrana Stipić, članica Uprave

BDO CROATIA

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J. F. Kennedy 6b

Ivan Štimac, ovlaštení revízor

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 RAČUN DOBITI I GUBITKA I IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

O p i s	Bilješka	2019. HRK	2018. HRK
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	4.	60.938.615	60.502.041
Ostali poslovni prihodi	5.	<u>27.994.846</u>	<u>90.010.167</u>
Ukupni poslovni prihodi		88.933.461	150.512.208
POSLOVNI RASHODI			
Materijalni troškovi	6.	(46.633.161)	(43.877.405)
Troškovi osoblja	7.	(22.274.582)	(22.393.200)
Amortizacija	8.	(5.349.993)	(3.757.244)
Ostali troškovi	9.	(3.126.343)	(4.649.567)
Vrijednosna uskladenja	10.	(7.855.339)	(72.769.901)
Rezerviranja	11.	(2.552.619)	(628.738)
Ostali rashodi poslovanja	12.	<u>(308.445)</u>	<u>(1.372.248)</u>
Ukupno poslovni rashodi		(88.100.482)	(149.448.303)
DOBIT IZ REDOVNIH AKTIVNOSTI		832.979	1.063.905
FINANCIJSKI PRIHODI	13.	528.846	710.512
FINANCIJSKI RASHODI	14.	(1.267.278)	(1.474.133)
GUBITAK IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		(738.432)	(763.621)
UKUPNI PRIHODI		89.462.307	151.222.720
UKUPNI RASHODI		(89.367.760)	(150.922.436)
Dobit prije oporezivanja		<u>94.547</u>	<u>300.284</u>
Porez na dobit	15.	<u>82.797</u>	<u>(157.159)</u>
DOBIT TEKUĆE GODINE		<u>177.344</u>	<u>143.125</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		<u>93.091.473</u>	<u>3.667.176</u>
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		<u>93.268.817</u>	<u>3.810.301</u>

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
 na dan 31. prosinca 2019

Opis	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2018.
		HRK	HRK
AKTIVA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	17	312.503	256.330
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	1.475.268.979	1.348.522.507
Dugotrajna financijska imovina	19	4.176.681	5.727.309
Dugotrajna potraživanja	20	218.980	273.175
Odgodena porezna imovina	16	573.966	491.168
Ukupno dugotrajna imovina		1.480.551.109	1.355.270.489
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	21	1.569.489	1.664.670
Potraživanja od povezanih poduzeća	22	5.076.791	1.855.468
Potraživanja od kupaca	23	5.707.678	6.203.322
Potraživanja od zaposlenika	24	31.810	13.578
Potraživanja od države	25	48.574	13.552
Ostala potraživanja	26	203.684	225.915
Novac u blagajni i banci	27	7.502.095	1.011.489
Ukupno kratkotrajna imovina		20.140.121	10.987.994
Unaprijed plaćeni troškovi i obračunati prihodi	28	296.516	517.405
UKUPNO AKTIVA		1.500.987.746	1.366.775.888

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (nastavak)
 na dan 31. prosinca 2019.

Opis	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2018.
		HRK	HRK
PASIVA			
Kapital	29		
Temeljni kapital		560.241.600	560.241.600
Revalorizacijske rezerve		711.082.563	617.991.090
Preneseni gubitak		(29.181.586)	(29.324.711)
Dobit tekuće godine		177.344	143.125
Ukupno kapital		1.242.319.921	1.149.051.104
Dugoročna rezerviranja	30.	9.870.600	8.149.712
Dugoročne obveze	31.	193.135.271	166.853.975
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim poduzećima	32.	23.925.659	15.727.743
Obveze za zajmove	33.	8.273.545	3.446.443
Obveze prema dobavljačima	34.	15.527.477	13.136.779
Obveze za predujmove	35.	715.136	345.700
Obveze prema zaposlenima	36.	1.234.991	1.104.070
Obveze za poreze i doprinose	37.	1.635.731	1.626.901
Ostale kratkoročne obveze	38.	719.522	1.365.654
Ukupno kratkoročne obveze		52.032.061	36.753.290
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	39.	3.629.893	5.967.807
UKUPNO PASIVA		1.500.987.746	1.366.775.888

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

O p i s	Temeljni kapital	Revalorizacijske rezerve	Preneseni gubitak	Dobit tekuće godine	Ukupno
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Stanje 31. prosinca 2017. godine	560.241.600	614.323.914	(29.324.711)	0	1.145.240.803
Promjene revalorizacijskih rezervi	0	3.667.176	0	0	3.667.176
Dobit tekuće godine	0	0	0	143.125	143.125
Stanje 31. prosinca 2018. godine	560.241.600	617.991.090	(29.324.711)	143.125	1.149.051.104
Raspored dobiti 2018. godine	0	0	143.125	(143.125)	0
Promjene revalorizacijskih rezervi	0	93.091.473	0	0	93.091.473
Dobit tekuće godine	0	0	0	177.344	177.344
Stanje 31. prosinca 2019. godine	560.241.600	711.082.563	(29.181.586)	177.344	1.242.319.921

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

P O Z I C I J A	2019.	2018.
	HRK	HRK
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	94.547	300.284
Amortizacija	5.349.993	3.757.244
Promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	(16.194.195)	(15.474.640)
Revalorizacija MRS 16	(113.526.187)	0
Promjene revalorizacijskih rezervi	93.091.473	3.667.176
Usklađenja	82.797	(157.159)
Prihodi od kamata	(170.826)	(185.918)
Rashodi od kamata	971.786	1.335.497
Smanjenje/Povećanje zaliha	95.181	(117.344)
Smanjenje/Povećanje potraživanja od kupaca	495.644	(303.551)
Povećanje/Smanjenje potraživanja od povezanih društava	(3.221.323)	3.462.010
Povećanje/Smanjenje potraživanja od države	(35.022)	53.125
Smanjenje potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja	312.916	1.176.533
Smanjenje dugotrajnih potraživanja	54.195	70.811
Povećanje/Smanjenje rezerviranja	1.720.888	(2.227.395)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	2.390.698	3.110.958
Povećanje obveza prema povezanim društvima	8.197.916	2.957.826
Povećanje/Smanjenje obveza za primljene predujmove	369.436	(731.286)
Povećanje obveza za poreze i doprinose	8.830	679.886
Povećanje/Smanjenje obveza prema zaposlenima	130.921	(299.284)
Smanjenje/Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(3.680.256)	1.960.413
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(23.460.588)	3.035.186
Plaćene kamate	(275.576)	(11.560)
Ukupno	(23.736.164)	3.023.626
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti		
Neotpisana vrijednost otuđenih nekretnina, postrojenja i opreme	3.137	22.246
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(2.435.393)	(6.065.987)
Smanjenje dugotrajne financijske imovine	1.550.628	845.653
Neto novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti	(881.628)	(5.198.088)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih kredita	4.827.102	(28.675.607)
Povećanje dugoročnih kamatonosnih kredita	26.281.296	31.776.857
Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti	31.108.398	3.101.250
NOVAC NA DAN 1. SIJEČNJA	1.011.489	84.701
NOVAC NA DAN 31. PROSINCA	7.502.095	1.011.489
POVEĆANJE NOVCA	6.490.606	926.788

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Zagrebački velesajam, rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 2. siječnja 2007. godine, pripojen je društvu Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., Zagreb, Savska 1., temeljem Ugovora o pripajanju od 11. prosinca 2006. godine. Dana 2. siječnja 2007. godine u registar trgovačkog suda u Zagrebu upisano je osnivanje podružnice pod rednim brojem 014 pod nazivom Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. - Podružnica Zagrebački velesajam. Rješenjem trgovačkog suda od 2. siječnja 2007. godine Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. - Podružnica Zagrebački velesajam mijenja naziv u Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Zagrebački velesajam.

Rješenjem Trgovačkog suda od 29.12.2017. Zagrebački velesajam posluje kao samostalna pravna osoba, odnosno kao društvo s ograničenom odgovornošću u 100%-om vlasništvu grada Zagreba.

U uvjetima domaće i inozemne konkurencije, Društvo Zagrebački velesajam svoju djelatnost realizira kroz dvije osnovne grupe aktivnosti:

1. Sajmovi na Zagrebačkom velesajmu:

- organizacija sajmova prema godišnjem kalendaru sajmova,
- organizacija kongresa i stručno popratnih aktivnosti za vrijeme trajanja sajmova,
- promocija izlagača,
- projektiranje i izvođenje izložbenog prostora i pratećih aktivnosti,
- organizacija kongresa, konferencija, zabavnih i stručnih događanja.

2. Iznajmljivanje poslovnog prostora

- iznajmljivanje prostora za ugostiteljstvo, maloprodaju, kancelarije, skladišta i sportske sadržaje,
- promocijske usluge za ne izlagače.

Na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo Zagrebački velesajam d.o.o., ukupno je zapošljavalo 147 zaposlenika (31. prosinca 2018. godine ukupno 148 zaposlenika). Od ukupnog broja zaposlenih 77 su žene a 70 muškarci.

1. OPĆI PODACI O DRUŠTVU (nastavak)

Kvalifikacijska struktura prikazana je u nastavku:

Stručna sprema	31.12.2019.	31.12.2018.
DR	2	2
MR	3	3
VSS	47	48
VŠS	11	10
SSS	69	69
VKV	10	10
KV	2	3
NSS	3	3
UKUPNO	147	148

Starosna struktura prikazana je u nastavku:

Godine starosti	31.12.2019.	31.12.2018.
20-24	3	1
25-34	6	7
35-44	18	20
45-54	61	60
55-64	59	60
UKUPNO	147	148

1.1. Tijela Društva

Društvo zastupa:

- Dr.sc. Dina Tomšić - članica Uprave, direktorica,
- zastupa pojedinačno i samostalno od 29.12.2017.

Skupština Društva:

- Milan Bandić, DIPL.POLIT.V.R. ; gradonačelnik Grada Zagreba - predsjednik Skupštine Društva

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

a) Izjava o sukladnosti

Financijski izvještaji Društva za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je na dan 30. travnja 2020. godine odobrila izdavanje ovih godišnjih financijskih izvješća za podnošenje Glavnoj skupštini na usvajanje.

b) Osnove za pripremu financijskih izvještaja

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su po načelu povijesnog troška, uz izuzetke financijske imovine i obveza, te uz primjenu pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-ma usvojenim u Europskoj Uniji zahtjeva od poslovođstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznose objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a čiji rezultat čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrđiva iz drugih izvora.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe na njih.

Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješci 3 r uz financijske izvještaje.

c) Izvještajna valuta

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama, što je valuta primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta).

Važeći tečaj (srednji za devize) hrvatske valute na dan 31. prosinca 2019. godine bio je 7,442580 kuna za 1 EUR i 6,649911 kuna za 1 USD (31. prosinca 2018. godine: 7,417575 kune za 1 EUR i 6,469192 kuna za 1 USD).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“)

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- MSFI 16 Najmovi

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. Društvo je odlučilo primijeniti standard od datuma njegovog obveznog usvajanja 1. siječnja 2019. godine primjenom modificirane retroaktivne metode, bez prepravljanja usporednih podataka i primjenom određenih pojednostavljenja koja su dopuštena standardom. Imovina s pravom uporabe mjeri se po iznosu obveze po najmu na datum usvajanja standarda (uskladene za prijevremene otplate ili obračunati trošak najma).

Pri prvoj primjeni MSFI-ja 16, Društvo je koristilo sljedeća praktična rješenja dopuštena standardom:

- primjenu jedinstvene diskontne stope na portfelj najмова s razmjerno sličnim značajkama,
- oslanjanje na prethodne procjene o štetnosti najмова kao alternativno rješenje ispitivanju umanjenja vrijednosti - na dan 1. siječnja 2019. nije bilo štetnih ugovora,
- isključivanje početnih izravnih troškova iz mjerenja imovine s pravom uporabe na datum prve primjene, i
- uporaba novijih saznanja pri određivanju razdoblja najma ako ugovor sadržava mogućnosti produženja ili raskida najma.

Društvo je također odlučilo da neće ponovno ocijeniti je li na dan prve primjene riječ o ugovoru o najmu ili ugovoru koji sadržava najam. Umjesto toga, za ugovore sklopljene prije datuma prijelaza, Društvo se oslanjalo na svoju ocjenu donesenu na temelju primjene MRS-a 17 Najmovi i Tumačenja (IFRIC) 4 Utvrđivanje sadržava li sporazum najam. Ustanovljeno je da Društvo nema najмова koji bi se koja bi se morala priznati kao imovina s pravom uporabe u skladu s MSFI 16.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo je imalo obveze po neopozivom najmu u iznosu od 469.826 kuna. Od ovih obveza, iznos od 393.844 kuna odnosi se na kratkoročne najmove, a iznos od 75.982 kuna na najmove niskih vrijednosti, a oba iznosa se priznaju linearno kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

31. prosinca 2018/

1. siječnja 2019

U kunama

Ukupna buduća minimalna plaćanja najma za neopozive* poslovne najmove na dan 31. prosinca 2018.	469.826
- Umanjeno za kratkoročne najmove koji nisu priznati kao obveza	(393.844)
- Umanjeno za najmove niske vrijednosti koji nisu priznati kao obveza	(75.982)
- Ukupno obveze po najmu priznate na dan 1. siječnja 2019.	0

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) (nastavak)

Sljedeći dopunjeni standardi na snazi su od 1. siječnja 2019. godine, ali nisu imali značajan utjecaj na Društvo:

- IFRIC 23 „Neizvjesnost povezana s tretmanom poreza na dobit“ (objavljen 7. lipnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Karakteristike preplata s negativnom naknadom - Dodaci MSFI-ju 9 (objavljen 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Dodaci MRS-u 28 „Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ (objavljen 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Godišnja poboljšanja MSFI za izvještajni ciklus od 2015. do 2017. godine - dodaci MSFI-ju 3, MSFI 11, MRS-u 12 i MRS-u 23 (objavljeni 12. prosinca 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

Dodaci MRS-u 19 „Izmjene, ograničenja ili podmirenje plana“ (objavljeni 7. veljače 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

Objavljeno je nekoliko novih računovodstvenih standarda i tumačenja koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2019. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo:

- Dodaci Konceptualnom okviru financijskog izvještavanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).

Izmijenjeni konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o mjeranju; smjernice za izvještavanje o financijskom rezultatu; poboljšane definicije i smjernice - osobito definiciju obveze; i pojašnjenja u važnim područjima, kao što su uloga upravljanja, razboritosti i neizvjesnosti mjerenja u financijskom izvještavanju.

- Definicija značajnosti - Dodaci MRS-u 1 i MRS-u 8 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).

Dodaci pojašnjavaju definiciju značajnosti i kako je treba primjenjivati kako bi obuhvaćala smjernice koje su do sada bile sadržane drugdje u MSFI-Nadalje, poboljšana su objašnjenja uz samu definiciju. Naposljetku, dodaci osiguravaju dosljednost definicije značajnosti u svim MSFI. Informacije su značajne ako se opravdano može očekivati da će njihovo izostavljanje, pogrešno ili nejasno prikazivanje utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja opće namjene donose na temelju tih financijskih izvještaja, a koje pružaju financijske informacije o određenom izvještajnom subjektu. Društvo trenutno procjenjuje utjecaj dodatka na financijske izvještaje

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo (nastavak)

- Reforma referentnih kamatnih stopa - Dodaci MSFI- 9, MRS-u 39 i MSFI 7 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.)

Dodaci su proizašli iz zamjene referentnih kamatnih stopa kao što je LIBOR i ostale međubankovne ponudbene kamatne stope („IBOR-i“). Dodaci pružaju mogućnost privremenog oslobođenja od primjene određenih zahtjeva računovodstva zaštite na odnose zaštite na koje je izravno utjecala reforma IBOR-a. Računovodstvo zaštite novčanih tokova prema MSFI 9 i MRS-u 39 zahtijeva da budući zaštićeni novčani tokovi budu „vrlo vjerojatni“. Ako ovi novčani tokovi ovise o IBOR-u, oslobođenje predviđeno dodacima od subjekta zahtijeva primjenu pretpostavke da se kamatna stopa na kojoj se temelje novčani tokovi neće promijeniti uslijed reforme. MRS 39 i MSFI 9 zahtijevaju procjenu očekivanih budućih događaja za primjenu računovodstva zaštite. Bez obzira na to što se trenutačno očekuje da novčani tokovi na koje se primjenjuju kamatne stope IBOR i kamatne stope koje ga zamjenjuju budu uglavnom jednake, čime se umanjuje bilo kakva neučinkovitost, to možda više neće biti slučaj kako se datum reforme bude približavao. Prema dodacima, subjekt može pretpostaviti da na referentnu kamatnu stopu na kojoj se temelje novčani tokovi zaštićene stavke, instrumenta zaštite ili zaštićenog rizika, nije utjecala reforma IBOR-a. Uslijed reforme IBOR-a zaštita bi se mogla naći i izvan raspona od 80 - 125% koji je obavezan prema retroaktivnom testiranju u skladu s MRS-om 39. MRS 39 je stoga izmijenjen kako bi omogućio izuzeće od retroaktivnog testiranja učinkovitosti na način da se zaštita ne prekida tijekom razdoblja neizvjesnosti koju uzrokuje IBOR samo zato što se retroaktivna neučinkovitost nalazi izvan ovog raspona. Međutim, i tada bi još bi trebalo ispuniti ostale zahtjeve za primjenu računovodstva zaštite, uključujući procjenu očekivanih događaja.

Kod nekih zaštita, zaštićena stavka ili zaštićeni rizik odnosi se na komponentu IBOR-a koja nije utvrđena ugovorom. Kako bi se primijenilo računovodstvo zaštite, MSFI 9 i MRS 39 zahtijevaju da se utvrđena komponenta rizika može zasebno utvrditi i pouzdano mjeriti. Prema dodacima, komponenta rizika trebala bi se moći zasebno utvrditi na početku utvrđivanja odnosa zaštite, a ne neprekidno. U kontekstu makro zaštite, kada subjekt često uskladuje odnos zaštite, oslobođenje se primjenjuje od trenutka kada je zaštićena stavka prvotno utvrđena u sklopu tog odnosa zaštite. Svaka neučinkovitost zaštite i dalje će se iskazivati u računu dobiti i gubitka prema MRS-u 39 i MSFI 9.

U dodacima su utvrđeni razlozi za prestanak primjene oslobođenja, uključujući neizvjesnost koja proizlazi iz reforme referentne kamatne stope koja više nije primjenjiva. Dodaci od subjekata zahtijevaju pružanje dodatnih informacija ulagačima o njihovim odnosima zaštite na koje izravno utječu te neizvjesnosti, uključujući nominalni iznos instrumenata zaštite, na koje se primjenjuju oslobođenja, sve značajne pretpostavke ili prosudbe donesene tijekom primjene oslobođenja i kvalitativne objave o tome kako na subjekt utječe reforma IBOR-a i kako upravlja procesom prelaska. Društvo trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na financijske izvještaje.

- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata Dodaci MSFI 10 i MRS-u 28 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB, još nije odobreno od strane Europske unije).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo (nastavak)

Ovim se dodacima rješava nedosljednost između zahtjeva iz MSFI 10 i zahtjeva iz MRS-a 28 koji se odnose na prodaju ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. Glavna je posljedica dodataka je da se puni dobitak ili gubitak priznaje kada transakcija uključuje poslovanje. Djelomični dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako se radi o imovini podružnice. Društvo trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na financijske izvještaje.

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine, još nije odobren od strane Europske unije).

MSFI 17 zamjenjuje MSFI 4 koji je društvima omogućio da nastave iskazivati ugovore o osiguranju primjenjujući postojeće prakse. Iz tog je razloga ulagačima bilo teško uspoređivati financijsku uspješnost inače sličnih osiguravajućih društava. MSFI 17 je standard koji primjenjuje jedinstveno načelo za iskazivanje svih vrsta ugovora o osiguranju, uključujući ugovore o reosiguranju osiguravatelja. Standard zahtijeva priznavanje i mjerenje skupina ugovora o osiguranju po: (i) sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova usklađenoj za rizik (novčani tokovi namijenjeni ispunjenju ugovora) koja uključuje sve dostupne informacije o novčanim tokovima namijenjenim ispunjenju ugovora kako bi bili usklađeni s informacijama dostupnim na tržištu; uvećanoj (ako je ova vrijednost obveza) ili umanjenoj (ako je ova vrijednost imovina) za (ii) iznos koji predstavlja neostvarenu dobit skupine ugovora (marža ugovorne usluge).

Osiguravatelji će priznavati dobit za skupinu ugovora o osiguranju tijekom razdoblja pokriva i kako se budu oslobađali od rizika. Ako skupina ugovora ostvaruje ili će ostvarivati gubitak, subjekt će priznavati taj gubitak kako nastane. Društvo trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na financijske izvještaje.

- Definicija poslovanja - Dodaci MSFI 3 (na snazi za stjecanja od početka godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na ili nakon 1. siječnja 2020. godine, još nije odobreno od strane Europske unije).

Dodacima se izmjenjuje definicija poslovanja. Poslovanje mora imati inpute i detaljni proces koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja rezultata. Nove smjernice pružaju okvir za procjenu ako input i detaljni proces postoji, uključujući i društva u ranoj fazi razvoja koja nisu generirala rezultate. U slučaju nepostojanja rezultata, za potrebe klasifikacije kao poslovanja trebala bi postojati organizirana radna snaga.

Definicija pojma 'rezultati' sužena je kako bi se usredotočila na robu i usluge koje se pružaju kupcima, generirajući prihod od ulaganja i ostale prihode, a isključuje povrate u obliku nižih troškova i drugih ekonomskih koristi. Također više nije potrebno procjenjivati jesu li sudionici na tržištu sposobni zamijeniti nedostajuće elemente ili integrirati stečene aktivnosti i imovinu. Subjekt može primijeniti „test koncentracije“. Stečena imovina ne bi predstavljala poslovanje ako bi se gotovo cjelokupna fer vrijednost bruto stečene imovine koncentrirala u jednoj imovini (ili grupi slične imovine). Dodaci se odnose na buduća razdoblja i Društvo će ih primijeniti i procijeniti njihov utjecaj od 1. siječnja 2020. godine.

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Društva.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) Nematerijalna imovina

Nematerijalnu imovinu Društva na dan 31. prosinca 2019. godine čine računalni programi te licencije i-software.

Nematerijalna imovina koja udovoljava kriterijima početno se evidentira po trošku nabave. Nabavnu vrijednost čini fakturirana vrijednost nabavljene imovine uvećana za troškove nastale do stavljanja u upotrebu nematerijalne imovine.

Amortizacija se obračunava pojedinačno primjenom linearne (pravocrtne) metode otpisa tijekom procijenjenog vijeka trajanja, sve prema stopi iz skupine za amortizaciju u koju određena nematerijalna imovina spada. Godišnje stope amortizacije utvrđuju se prema amortizacijskom vijeku za svrhe oporezivanja, a najviše do visine stopa utvrđenih zakonskim odredbama koje reguliraju područje otpisa dugotrajne imovine koji se kao amortizacija priznaju u porezni rashod.

Stopa amortizacije nematerijalne imovine iznosi 20% godišnje.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Materijalnu imovinu čine zemljište, građevinski objekti svih namjena, i oprema (strojevi) te alati, pogonski i uredski inventar, namještaj i transportni uređaji (sredstva).

Dugotrajna materijalna imovina iskazuje se po trošku nabave, koji obuhvaća sve izravne troškove i troškove za dovođenje sredstva u namjeravanu upotrebu. Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedina materijalna imovina iskazuje se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju.

Zemljište se iskazuje po nabavnoj, odnosno revaloriziranoj vrijednosti. Revalorizacija vrijednosti zemljišta i ostale imovine obavljena je u 2006., 2011., 2015. te 2019. godini.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Oprema, alat, uredski namještaj i transportna sredstva amortiziraju se primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja koristeći stope od 10% do 25% godišnje.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja dugotrajne imovine se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

Imovina u pripremi sadržava troškove direktno vezane uz nabavu ili izgradnju dugotrajne imovine, povećane za odgovarajući iznos varijabilnog i fiksnog dijela općih troškova nastalih tijekom nabave ili izgradnje. Amortizacija imovine u pripremi počinje kad je ona spremna za upotrebu. Troškovi koji nastaju zamjenom glavnih dijelova postrojenja Društva, a koji povećavaju njihov proizvodni kapacitet ili značajno produljuju njihov vijek trajanja, kapitaliziraju se. Troškovi održavanja, zamjene ili djelomične zamjene priznaju se kao rashodi u razdoblju kad su nastali.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

c) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine predstavljaju nekretnine koje Društvo drži radi povećanja njezine tržišne vrijednosti ili radi iznajmljivanja. Ulaganja u nekretnine početno se mjeri po trošku, osim u slučaju prijenosa s nekretnina koje koristi Društvo. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobiti i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Kod prijenosa sa ulaganja u nekretnine na nekretninu koju koristi Društvo, fer vrijednost na datum prijenosa će biti trošak za potrebe MRS-a 16. Kod prijenosa nekretnine koju koristi Društvo na ulaganje u nekretnine, MRS 16 će se primjenjivati do datuma promjene njezine namjene kada će se razlika između knjigovodstvene vrijednosti utvrđene u skladu s MRS-om 16 i njezine fer vrijednosti priznati kao revalorizacijska rezerva u skladu s MRS-om 16.

Ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjižavanjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Tijekom 2019. godine, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u investicijske nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobiti u neto iznosu 16.194.195 kuna uslijed promjene fer vrijednosti koje su uključene u račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2019. godinu (bilješka 18).

d) Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiv iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo, za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

d) Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

e) Dugotrajna potraživanja

Dugotrajna potraživanja pojavljuju se u svezi s prodajom usluga na kredit uz odgođeno plaćanje na rok duži od jedne godine. Mogu nastati i iz drugih financijskih transakcija koja se vode kao druga potraživanja iz poslovnih odnosa sa rokom dužim od godine dana. Iskazuju se po stvarnom trošku ulaganja (nominalna vrijednost).

Kako bi se iskazala sadašnja vrijednost budućih priljeva odljeva novca ova potraživanja se diskontiraju primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi koju Ministarstvo financija primjenjuje za državne obveznice čije dospeljeće je duže od 5 godina. U prošlim godinama efekt diskontiranja iskazivan je kroz Račun dobiti i gubitka. Diskontna stopa korištena u 2016. iznosila je 2,86%, a u 2017. godini diskontiranje nije provedeno budući je diskontna stopa (2,2%) niža od kamate po kojoj su odobravani krediti (3% i 5%). U 2018. godini diskontiranje je provedeno po diskontnoj stopi od 3%, a u 2019. godini po stopi od 2%.

f) Financijska imovina

Društvo priznaje financijsku imovinu u svojim financijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova financijske imovine Društvo mjeri financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Društvo klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku:

O P I S	Klasifikacija / mjerenje
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca, poduzetnika unutar grupe i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Dani zajmovi	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Poslovni modeli Društva odražavaju način na koji Društvo upravlja imovinom, a s ciljem ostvarenja novčanih tokova.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

f) Financijska imovina (nastavak)

i) *Dani zajmovi i depoziti*

Dani zajmovi Društva drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine.

ii) *Potraživanja od kupaca*

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su po njihovoj transakcijskoj cijeni.

iii) *Umanjenje*

Društvo na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Društvo mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

- nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- vremensku vrijednost novca,
- razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Glede potraživanja od kupaca Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Društvo je grupiralo kupce u određene skupine te analizom starosne strukture i povijesnih podataka utvrdilo potencijalne buduće gubitke.

Analizom starosne strukture, nisu utvrđeni značajni očekivani kreditni gubici.

iv) *Prestanak priznavanja financijske imovine*

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada;

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine,
- Prenosi financijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

Društvo prenosi financijsku imovinu ako, i samo ako, ili:

(a) prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ili

(b) zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

f) Financijska imovina (nastavak)

Kada Društvo prenosi financijsku imovinu dužno je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa.

g) Financijske obveze

Financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. Ostale financijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa. Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Trošak kamata tereti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Društvo prestaje s priznavanjem obveza u financijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća financijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u računu dobiti i gubitka.

h) Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom sirovine i materijal, rezervne dijelove i sitan inventar.

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Troškovi nabave zaliha trgovačke robe obuhvaćaju nabavnu cijenu i druge troškove koji se mogu izravno pripisivati nabavi roba. Trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave.

Pod zalihama sitnog inventara podrazumijevaju se alati, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine dana i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom.

Utrošak odnosno stavljanje u upotrebu zaliha sitnog inventara i auto-guma kao i rezervnih dijelova uključuje se u troškove metodom jednokratnog otpisa.

Nakon prodaje, Društvo priznaje knjigovodstvenu vrijednost tih zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod. Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao smanjenje iznosa zaliha priznatih kao rashod u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

Vrijednosno usklađenje zaliha zbog oštećenja, umanjenja vrijednosti ili drugih opravdanih razloga obavlja se na prijedlog osoba zaduženih za zalihe, a odluku donosi direktorica Društva. Rashodi usklađenja vrijednosti zaliha evidentiraju se u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

h) Zalihe (nastavak)

Viškovi i manjkovi utvrđeni godišnjim popisom (inventurom) evidentiraju se u poslovnim knjigama u okviru ostalih prihoda odnosno ostalih rashoda.

Prihodi od prodaje nekurentne robe sa zaliha evidentiraju se u okviru ostalih prihoda.

i) Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni.

Novčani ekvivalenti su kratkoročna, vrlo likvidna ulaganja koja se mogu zamijeniti za poznati iznos novca i podložna su riziku promjene vrijednosti koji nije značajan te se drže s namjerom podmirivanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne radi ulaganja ili iz drugog razloga (npr. depoziti po viđenju i oročeni depoziti s rokom dospijanja do tri mjeseca).

j) Strane valute

Financijski izvještaji Društva prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, odnosno u njegovoj funkcijskoj valuti. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

k) Otpremnine i solidarne potpore

Kod planova definiranih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki izvještajni dan. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u razdoblju u kojem su nastali.

Obveza i trošak ovih naknada se određuju koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje zaposlenja kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza temeljem primanja mjeri se po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice izdane u valuti i na rok koji odgovara valuti i procijenjenom trajanju obveze za primanja.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

l) Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se po stopi od 18% sukladno zakonskim propisima odnosno Zakonu i Pravilniku o porezu na dobit.

Porezni rashod predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porezi

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Društvo nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na i poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine odražava iznos za koji se očekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo namjerava srazmjeriti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

l) Porez na dobit (nastavak)

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci/izvještaju o financijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

lj) Rezerviranja

Rezerviranje je priznato kad Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove restrukturiranja priznaju se kad Društvo ima razrađen formalan plan restrukturiranja o kojem su obaviještene strane na koje se plan odnosi.

Iznos priznat kao rezerviranje odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za namirenje sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

Kad se od treće strane očekuje povrat nekih ili svih ekonomskih koristi koje su potrebne da bi se rezerviranje namirilo, povezano potraživanje se priznaje kao sredstvo ako je gotovo u potpunosti izvjesno da će nadoknada biti primljena te ako je iznos potraživanja moguće pouzdano odrediti.

m) Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze nisu priznate u financijskim izvještajima. One se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi mala. Potencijalna imovina nije priznata u financijskim izvještajima, ali se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

n) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na izvještajni datum (prepravke za knjiženje) se knjiže u financijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog datuma koji se ne knjiže, objavljuju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

nj) Priznavanje prihoda.

Poslovni prihodi su ostvareni temeljem pružanja usluga domaćim i inozemnim poduzetnicima, te prodajom ulaznica. Osnovna djelatnost Društva ostvarena kroz organiziranje sajмова na Zagrebačkom velesajmu i iznajmljivanje poslovnih prostora.

Društvo priznaje prihod u trenutku kada kupac su usluge obavljene. Ostale aktivnosti Društva čine manji dio prihoda u financijskim izvještajima Društva.

Glede priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuní obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos usluga kupca.

Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za povrate, diskonte, bonuse i premije, kao i poreze direktno povezane sa prodajom proizvoda i izvršenih usluga.

Vrsta proizvoda	Ispunjenje obveze	Promjene računovodstvenih politika sukladno novom standardu
Organizacija sajмова i iznajmljivanje poslovnih prostora	Obveza je izvršena pružanjem usluge. Kupac preuzima kontrolu, u potpunosti raspolaže istim i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na njegovo prihvaćanje. Ugovoreno dospijeće plaćanja u većini slučajeva jest 15 dana	Prihod se priznaje sukladno izvršenju usluge. MSFI 15 nije imao utjecaj na računovodstvene politike Društva

Prema prethodno navedenom, priznavanje prihoda odvija se u isto vrijeme kada je na snazi bio MRS 18- Prihodi, te nisu utvrđeni značajni utjecaji MSFI 15.

Društvo ostvaruje i prihode od potpora temeljem sredstava primljenih od Grada Zagreba za sufinanciranje promidžbenih troškova Sajмова.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

o) Poslovni rashodi

Rashodi se priznaju na osnovi izravne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih određenih stavki prihoda (načelo sučeljavanja). Poslovni rashodi predstavljaju sve rashode u odnosu na fakturirane prihode od pružanja usluga.

Priznavanje rashoda se odlaže za naredna obračunska razdoblja ukoliko se očekuje ostvarenje prihoda u više narednih obračunskih razdoblja.

Poslovni rashodi obuhvaćaju materijalne troškove, nabavnu vrijednost prodane robe, troškove usluga, troškove osoblja, amortizaciju i vrijednosno usklađivanje, te ostale troškove poslovanja pokrivene izravno na teret poslovnih prihoda.

p) Troškovi posudbe - troškovi kamata

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi sredstva koje zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo nije spremno za svoju namjeravanu uporabu. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

r) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, rukovoditelji trebaju davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Vijek trajanja postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za specifičnu industriju. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama.

Umanjenje dugotrajne imovine

Izračun umanjenja zahtijeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije pretpostavke za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. U 2019. godini slijedom izračuna umanjenja, nije bilo ishoda koji bi rezultirali umanjenjem.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

r) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada i primanja zaposlenika

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. U izračunu sadašnjih vrijednosti koriste se sljedeće aktuarske pretpostavke: pretpostavke o smrtnosti prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske; diskontna stopa na temelju prihoda od državnih obveznica Republike Hrvatske; prosječna očekivana dob umirovljenja; očekivani godišnji rast prosječne neto plaće; očekivane godišnje stope fluktuacije.

Zbog dugoročne prirode tih planova, aktuarske procjene su predmet nesigurnosti.

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je stranka u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene te bi rezerviranja bila priznata na dosljednoj osnovi.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišten gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine prikazan je u bilješci 16. uz financijske izvještaje.

4. PRIHODI OD PRODAJE

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu /i/	19.944.917	19.750.561
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na stranom tržištu	1.575.921	1.961.760
Prihodi od zakupnina i najamnina /ii/	39.357.798	38.781.111
Ostali prihodi od prodaje proizvoda i usluga	59.979	8.609
UKUPNO	60.938.615	60.502.041

/i/ Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu prikazan je u nastavku:

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu -gospodarstvo	17.546.572	16.390.791
Prihod od prodaje ulaznica- građani	2.044.636	3.299.746
Prihod od prodaje proizvoda i usluga iz Proračuna grada	353.709	60.024
UKUPNO	19.944.917	19.750.561

/ii/ Prihod od zakupnina i najamnina prikazan je u nastavku:

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Prihodi od zakupnina ostvareni na tržištu	28.664.285	28.861.596
Prihodi od zakupnina od Grada	10.693.513	9.919.515
UKUPNO	39.357.798	38.781.111

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Prihodi od potpora, dotacija, refundacija i nadoknada /i/	1.632.000	3.761.984
Prihodi od revalorizacije /ii/	23.640.195	82.538.187
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine, viškova i procjena	17.639	33.283
Naplaćena otpisana potraživanja	477.719	430.133
Prihodi od ukidanja rezerviranja /iii/	707.447	2.620.753
Prihodi s osnove upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	59.979	65.204
Ostali poslovni prihodi	1.459.867	560.623
UKUPNO	27.994.846	90.010.167

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (nastavak)

/i/ Prihodi od subvencija, potpora, refundacija i nadoknada prikazani su u nastavku:

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Grad Zagreb- Auto show	0	2.914.552
Grad Zagreb - Nautika	56.000	56.000
Grad Zagreb - Pravo doba	32.000	27.200
Grad Zagreb - Ambianta	784.000	400.000
Grad Zagreb - Infogamer	40.000	40.000
Grad Zagreb - Božićni sajam žena diplomata	0	64.232
Ministarstvo poljoprivrede Sajam zdravog življenja za	0	70.000
Grad Zagreb- Croagro	40.000	0
Grad Zagreb- 110-obljetnica Zagrebačkog velesajma	480.000	0
Ministarstvo poljoprivrede Ambianta	200.000	100.000
Turistička zajednica Grada Zagreba - Auto Show	0	40.000
INA industrija nafte - Auto Show	0	50.000
UKUPNO	1.632.000	3.761.984

/ii/ Prihodi od revalorizacije prikazani su u nastavku:

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Procjena zemljišta prema MRS 40	3.100.195	639.562
Procjena građevinskih objekata po MRS 40	20.540.000	81.898.625
UKUPNO	23.640.195	82.538.187

/iii/ Prihodi od ukidanja rezerviranja prikazani su u nastavku:

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Prihodi od ukidanja rezerviranja po MRS 19	9.241	873.103
Prihodi od ukidanja rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	628.738	393.358
Prihodi od ukidanja rezerviranja po sudskim sporovima	69.468	1.354.292
UKUPNO	707.447	2.620.753

6. MATERIJALNI TROŠKOVI I USLUGE

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Troškovi sirovina i materijala	2.711.385	2.075.629
Troškovi utrošene energije	12.594.890	12.252.232
Otpis sitnog inventara	86.509	80.180
a) Ukupno materijalni troškovi	15.392.784	14.408.041
Troškovi prijevoznih usluga	523.084	388.019
Troškovi kooperanata i drugih na izradi proizvoda	1.884.614	1.420.110
Troškovi usluga održavanja	4.764.585	2.744.881
Troškovi zakupnina i najamnina	416.187	469.826
Troškovi usluga promidžbe, sajмова i reklama	3.526.787	3.447.707
Komunalne usluge	4.495.295	5.405.869
Bankarske usluge i troškovi platnog prometa	199.890	123.979
Intelektualne usluge	995.105	979.159
Premije osiguranja	728.572	730.188
Patenti i licencije	482.575	483.214
Komunalne naknade	8.074.221	9.203.638
Ostali troškovi vanjskih usluga	47.873	28.406
Usluge obrade podataka i održavanje računalnih programa	487.003	760.369
Ostale usluge	4.614.586	3.283.999
b) Ukupno vanjske usluge	31.240.377	29.469.364
UKUPNO (a + b + c)	46.633.161	43.877.405

7. TROŠKOVI OSOBLJA

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Troškovi neto plaća i naknada	13.415.324	13.429.044
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	5.704.490	5.677.782
Doprinosi na plaće	3.154.768	3.286.374
UKUPNO	22.274.582	22.393.200

Troškovi osoblja u ukupnim rashodima Društva sudjeluju sa 25%.

Na dan 31. prosinca 2019. godine u Društvu je zaposleno 147 radnika, od čega 70 muškaraca i 77 žena. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom na osnovi sati rada iznosi 12.981 kuna, neto 7.818 kuna.

8. AMORTIZACIJA

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Amortizacija nematerijalne imovine	71.261	47.102
Amortizacija materijalne imovine	5.278.732	3.710.142
UKUPNO	5.349.993	3.757.244

8. AMORTIZACIJA (nastavak)

Amortizacija se obračunava pojedinačno primjenom linearne (pravocrtne) metode otpisa tijekom procijenjenog vijeka trajanja, sve prema stopi iz skupine za amortizaciju u koju određena imovina spada. Godišnje stope amortizacije utvrđuju se prema amortizacijskom vijeku za svrhe oporezivanja (od 10 do 25%), a najviše do visine stopa utvrđenih zakonskim odredbama koje reguliraju područje otpisa dugotrajne imovine koji se kao amortizacija priznaju u porezni rashod.

9. OSTALI TROŠKOVI

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Naknade troškova radnicima	2.506.807	2.146.737
Troškovi otpremnina i ostalih materijalnih prava zaposlenih	275.500	2.134.000
Troškovi reprezentacije	201.041	105.467
Upravni i sudski troškovi	40.327	89.169
Članarine, porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	42.730	119.671
Ostali troškovi	59.938	54.523
UKUPNO	3.126.343	4.649.567

10. VRIJEDNOSNO USKLADENJE

O p i s	2019.	2018.
	HRK	HRK
Vrijednosna usklađenja dugotrajne imovine osim financijske (građ. obj.)	7.446.000	35.856.035
Vrijednosna usklađenja dugotrajne imovine osim financijske (zemljište)	0	35.679.678
Vrijednosna usklađenja kratkotrajne imovine osim financijske	409.339	1.234.188
UKUPNO	7.855.339	72.769.901

Trošak vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine je iskazan temeljem procjene sudskog vještaka koji je procjenjivao nekretnine koje se vrednuju po MRS-u 40 (Bilješka 3.c)

Vrijednosno usklađenje građevinskih objekata iznosi 7.446.000 kuna.

Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine se sastoji od usklađenja zaliha koje u toku godine nisu imale promjena u iznosi 17.821 kuna, vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca u zemlji koja su starija od godinu dana u iznosu 318.955 kuna, (kupci u zemlji), 42.270 kuna (kupci u inozemstvu) te vrijednosnog usklađenja potraživanja od Grada Zagreba u iznosu od 30.293 kuna.

11. REZERVIRANJA TROŠKOVA I RIZIKA

Troškovi rezerviranja iskazani u Računu dobiti i gubitka za 2019. godinu u iznosu od 2.552.619 kuna (2018. godine u iznosu od 628.738 kuna) odnose se na troškove rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u iznosu od 758.490 kuna, rezerviranja po MRS-u 19 u iznosu od 411.861 kuna, rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 1.324.902 kuna te ostala rezerviranja u iznosu od 57.366 kuna.

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Manjkovi	24.510	36.902
Neotpisana vrijednost rashodovane i otuđene imovine	3.131	11.709
Darovanja, donacije i sponzorstva	10.998	39.559
Nabavna vrijednost rashodovanog materijala	79.371	50.632
Kazne, penali i naknade šteta	120	635.487
Naknadno utvrđeni rashodi iz prošlih godina	162.127	520.456
Ostali nespomenuti troškovi troškovi poslovanja	28.188	77.503
UKUPNO	308.445	1.372.248

13. FINACIJSKI PRIHODI

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Financijski prihodi iz odnosa s nepovezanim društvima	519.387	697.710
Ostali financijski prihodi	9.459	12.802
UKUPNO	528.846	710.512

Financijski prihodi ostvareni iz odnosa s nepovezanim društvima odnose se prvenstveno na prihode od kamata po stambenim kreditima kao i na kamate od kupaca koje se po naplati evidentiraju u prihode.

14. FINACIJSKI RASHODI

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Financijski rashodi iz odnosa s povezanim društvima	3.282	1.427
Financijski rashodi iz odnosa s nepovezanim društvima	1.157.117	1.468.444
Ostali financijski rashodi	106.879	4.262
UKUPNO	1.267.278	1.474.133

Financijski rashodi ostvareni u 2019. godini odnose se najvećim dijelom na obračunate kamate u iznosu od 971.785 kuna po primljenom zajmu od strane Zagrebačkog holdinga d.o.o., te po odobrenom kreditu Erste banke i HPB d.d. (Bilješka 31.)

15. POREZ NA DOBIT

Društvo obračunava i plaća porez na dobit u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske. Porez na dobit se obračunava primjenom stope od 18% na oporezivu dobit.

Odnos između računovodstvene dobiti i poreznog rashoda tekuće godine:

O P I S	2019.	2018.
	HRK	HRK
Ukupni prihodi	89.462.307	151.222.720
Ukupni rashodi	89.367.760	(150.922.436)
Dobit tekuće godine	94.547	300.284
Povećanje dobiti	198.804	191.895
Umanjenje dobiti	(4.843.120)	(898.883)
Dobit nakon povećanja i smanjenja	(4.549.769)	(406.703)
Porezna osnovica	(4.549.769)	(407.703)
Stopa poreza	18%	18%
Porezna obveza	0	0

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza temeljem obavljenih nadzora.

16. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

Stanje odgođenih poreza - odgođena porezna imovina:

2018.	Početno stanje	Priznato u dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	HRK	HRK	HRK
<i>Privremene razlike</i>			
Rezerviranja	648.327	(157.159)	491.168
Odgođena porezna imovina	648.327	(157.159)	491.168
2019.	Početno stanje	Priznato u dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	HRK	HRK	HRK
<i>Privremene razlike</i>			
Rezerviranja	491.168	82.797	573.966
Odgođena porezna imovina	491.168	82.797	573.966

16. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA (NASTAVAK)

MRS 12 - Porez na dobit nalaže iskazivanje svote poreza na dobitak prema metodi obveze. Društvo, zbog privremenih razlika na rezerviranjima za primanja zaposlenih, iskazuje odgođenu poreznu imovinu. Zbog odgođene porezne imovine odnosno priznavanja privremene razlike poreza na dobitak, utvrđena obveza poreza na dobitak nije ista obvezi iz red. br. 55. obrasca PD koju Društvo treba platiti. Stvarna obveza za porez na dobitak (obr. PD red. br. 55.), s obzirom na ostvareni porezni gubitak, iznosi 0 HRK, a razlika od 82.797 kuna predstavlja odgođenu poreznu imovinu, zbog koje je dobit poslovne godine veća nego što bi bio kad bi se od računovodstvenog dobitka oduzela obveza poreza na dobitak iz PD obrasca.

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promjene na dugotrajnoj nematerijalnoj imovini:

O P I S	Patenti, licencije računalni programi	Ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nematerijalna imovina
NABAVNA VRIJEDNOST				
01.01.2018.	12.739.947	371.643	0	13.111.590
Nove nabave	0	0	198.450	198.450
Prijenos sa imovine u pripremi	198.450	0	(198.450)	0
Rashodi, otuđenja i prodaje	(2.090.852)	0	0	(2.090.852)
31.12.2018.	10.847.545	371.643	0	11.219.188
Nove nabave	0	0	127.434	127.434
Prijenos sa imovine u pripremi	127.434	0	(127.434)	0
31.12.2019.	10.974.979	371.643	0	11.346.622
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
01.01.2018.	12.627.061	371.643	0	12.998.704
Amortizacija	47.102	0	0	47.102
Rashodi, otuđenja i prodaje	(2.082.948)	0	0	(2.082.948)
31.12.2018.	10.591.215	371.643	0	10.962.858
Amortizacija	71.261	0	0	71.261
31.12.2019.	10.662.476	371.643	0	11.034.119
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31.12.2018.	256.330	0	0	256.330
31.12.2019.	312.503	0	0	312.503

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 BILJEŠKE UZ FINANCISKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

O P I S	Zemljište	Građevinski objekti i stambene zgrade	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Alati, uređaji i sl. oprema	Ulaganja u nekretnine	Ostala materijalna imovina	Materijalna imovina u pripremi	Ukupno materijalna imovina
NABAVNA VRIJEDNOST									
01.01.2018.	750.749.209	260.398.129	50.154.441	4.324.762	17.680.624	604.923.587	3.678.354	3.839.602	1.695.748.708
Novo nabave	0	0	0	0	0	0	0	5.867.537	5.867.537
Prijenos sa imovine u pripremi	0	0	402.891	13.990	114.693	9.175.565	0	(9.707.139)	0
Reklasifikacije (prijenos sa/na)	(1.720.000)	(6.212.081)	0	0	0	7.932.081	0	0	0
Revalorizacija	990.083	3.482.083	0	0	0	82.538.187	0	0	87.010.353
Rashodi, otuđenja i prodaje	0	(5.335)	(1.745.840)	(7.082)	(266.938)	0	(10.088)	0	(2.035.283)
31.12.2018.	750.019.292	257.662.796	48.811.492	4.331.670	17.528.379	704.569.420	3.668.266	0	1.786.591.315
Novo nabave	0	0	0	0	0	0	0	2.307.959	2.307.959
Prijenos sa imovine u pripremi	0	0	2.088.243	0	166.541	9.805	0	(2.264.589)	0
Revalorizacija	113.526.187	0	0	0	0	23.640.195	0	0	137.166.382
Rashodi, otuđenja i prodaje	0	0	(2.475.121)	(183.183)	(94.302)	0	0	0	(2.752.606)
31.12.2019.	863.545.479	257.662.796	48.424.614	4.148.487	17.600.618	728.219.420	3.668.266	43.370	1.923.313.050
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI									
01.01.2018.	0	180.947.370	49.478.351	4.321.397	17.591.152	112.505.624	0	0	364.843.894
Amortizacija	0	3.429.418	227.117	3.648	49.959	0	0	0	3.710.142
Vrijednosno usklađenje	0	0	0	0	0	71.535.713	0	0	71.535.713
Reklasifikacija (prijenos sa/na)	0	(1.212.080)	0	0	0	1.212.080	0	0	0
Rashodi, otuđenja i prodaje	0	(3.863)	(1.745.840)	(7.082)	(264.156)	0	0	0	(2.020.941)
31.12.2018.	0	183.160.845	47.959.628	4.317.963	17.376.955	185.253.417	0	0	438.068.806
Amortizacija	0	3.427.718	1.791.070	598	59.346	0	0	0	5.278.732
Vrijednosno usklađenje	0	0	0	0	0	7.446.000	0	0	7.446.000
Rashodi, otuđenja i prodaje	0	0	(2.474.473)	(181.439)	(93.557)	0	0	0	(2.749.469)
31.12.2019.	0	186.588.563	47.276.225	4.137.122	17.342.744	192.699.417	0	0	448.044.071
SADAŠNJA VRIJEDNOST									
31.12.2018.	750.019.292	74.501.951	851.864	13.707	151.424	519.316.003	3.668.266	0	1.348.522.507
31.12.2019.	863.545.479	71.074.233	1.148.389	11.365	257.874	535.520.003	3.668.266	43.370	1.475.268.979

19. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

Dugotrajna financijska imovina iskazana u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 4.176.681 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 5.727.309 kuna) odnosi se na stambene kredite dodijeljene radnicima Društva. U navedenim iznosu sadržan je i kratkoročni dio s rokom dospijeca do godine dana u iznosu od 663.404 kuna. Zbog poboljšanja likvidnosti, u 2019. godini, Društvo je donijelo odluku o mogućnosti jednokratne otplate stambenih kredita uz diskont od 7%. Navedenom odlukom jednokratno je otplaćeno 7 kredita, čija ukupna diskontirana uplaćena vrijednost je iznosila 575.808 kuna.

20. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Potraživanja po osnovi prodaje na kredit - stanovi	227.797	286.969
Vrijednosno usklađivanje potraživanja za prodane stanove	(8.817)	(13.794)
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	482.842	491.462
Vrijednosno usklađivanje potraživanja po predstečajnim nagodbama	(482.842)	(491.462)
UKUPNO	218.980	273.175

21. ZALIHE

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Sirovine i materijal	1.560.909	1.660.796
Sitan inventar	8.580	3.874
Nekurentne zalihe	282.072	270.722
Ispravak vrijednosti nekurentnih zaliha	(282.072)	(270.722)
UKUPNO	1.569.489	1.664.670

22. POTRAŽIVANJA OD POVEZANIH DRUŠTAVA

Potraživanja od povezanih društava iskazana u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2019. godine iskazana su u iznosu od 5.076.791 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 1.855.468 kuna) odnose se najvećim dijelom na potraživanja od grada Zagreba za najamninu u iznosu od 3.391.523 kuna, potraživanja za potpore održanih sajмова u 2019. godini u iznosu od 1.680.000 kuna te potraživanja od Zagrebačkog holdinga u iznosu od 5.268 kuna.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Kupci u zemlji	11.437.264	18.524.958
Kupci u inozemstvu	249.147	211.317
Ispravak potraživanja od kupaca	(5.978.733)	(12.532.953)
UKUPNO	5.707.678	6.203.322

U 2019. godini proveden je ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 318.955 kuna, od kupaca u inozemstvu u iznosu od 42.270 kuna te ispravak potraživanja od povezanih u iznosu od 30.294 kuna. (Bilješka 10.)

24. POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA

Potraživanja od zaposlenika iskazana u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 31.810 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 13.578 kuna) odnosi se na potraživanje temeljem otplate stambenih kredita provedenih na plaći za prosinac 2019. godine.

25. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

Potraživanja od države iskazana u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 48.574 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 13.552 kuna) odnose se na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje radi isplaćenih bolovanja.

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

O p i s	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Dani predujmovi u zemlji	6.931	9.819
Dani predujmovi u inozemstvu	0	6.253
Potraživanja za naknade šteta od osig. društava	88.531	107.740
Ostala potraživanja	858.759	858.108
Ispravak vrijednosti ostalih kratkotrajnih potraživanja	(750.537)	(756.005)
UKUPNO	203.684	225.915

27. NOVAC

O p i s	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Žiro račun kunski	7.150.035	884.013
Žiro račun devizni	338.174	106.473
Blagajna kunska	5.635	12.694
Blagajna devizna	8.251	8.309
UKUPNO	7.502.095	1.011.489

28. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA

O p i s	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Unaprijed plaćeni troškovi	69.562	108.030
Obračunate kamate kupci	208.881	393.039
Obračunati ostali troškovi	18.073	16.336
UKUPNO	296.516	517.405

Unaprijed plaćeni troškovi priznaju se kao imovina kada se odnose na iznose troškova plaćenih u tekućem razdoblju, a koji se odnose na buduća razdoblja.

29. KAPITAL

Struktura kapitala prikazana je kako slijedi:

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Temeljni kapital /i/	560.241.600	560.241.600
Revalorizacijske pričuve /ii/	711.082.563	617.991.090
(Preneseni gubitak)/iii/	(29.181.586)	(29.324.711)
Dobit	177.344	143.125
UKUPNO	1.242.319.921	1.149.051.104

/i/ Upisani kapital iskazan u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 560.241.600 kuna (31. prosinca 2018. godine u istom iznosu) obuhvaća temeljnu glavnica registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

/ii/ Povećanje vrijednosti revalorizacijskih pričuva u odnosu na prethodno razdoblje u iznosu od 93.091.473 kuna odnosi se na revalorizaciju zemljišta koja je provedena u 2019. godini sukladno računovodstvenoj politici Društva te je razlika između knjigovodstvene vrijednosti utvrđene u skladu sa MR5om 16 i njezine fer vrijednosti temeljem procjene ovlaštenog procjenitelja priznata u okviru revalorizacijske rezerve.

/iii/ Preneseni gubitak iskazan u okviru izvještaja o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 29.181.586 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 29.324.711 kuna) nastao je temeljem diobene bilance prilikom izlaska Društva iz sastava Zagrebačkog holdinga.

30. DUGOROČNA REZERVIRANJA

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Rezerviranja za mirovine (MRS 19)	2.024.398	1.612.537
Rezerviranja za jubilarne (MRS 19)	542.363	551.605
Rezerviranja za solidarne potpore (MRS 19)	621.937	564.570
Rezerviranja za sudske sporove	6.681.902	5.421.000
UKUPNO	9.870.600	8.149.712

U tekućoj godini izvršena su rezerviranja za mirovine, jubilarne nagrade i solidarne potpore sukladno izračunu aktuara dok je u prethodnim godinama kreirana rezervacija za sudske sporove kod kojih se prema procjeni odvjetnika ne može procijeniti ishod ili je vjerojatnost gubitka spora jednaka ili veća od 50%. Prema izvještajima odvjetnika takvih novih sporova u 2019. za koje je izvršeno dodatno rezerviranje su tri sudska spora u ukupnom iznosu od 1.324.902 kune, dok je ukinuta rezervacija za sporove koji su završeni.

31. DUGOROČNE OBVEZE

O p i s	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Obveze s osnova zajma /i/	27.571.545	31.017.988
Obveze prema bankama i dr. fin. institucijama /ii/	9.328.160	0
Ostale dugoročne obveze	144.272	179.406
Odgodena porezna obveza /iii/	156.091.294	135.656.581
UKUPNO	193.135.271	166.853.975

/i/ Obveze s osnova zajmova iskazane u izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 27.571.545 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 31.017.988 kuna) odnose se na glavnice kredita koji je pripao Društvu temeljem diobe prilikom izlaska iz sastava Zagrebačkog holdinga d.o.o..Kratkoročni dio zajma reklasificiran je u okviru kratkoročnih obveza i iskazan je u iznosu od 6.269.665 kuna. (Bilješka 33)

/ii/ Obveze prema bankama iskazane u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 9.328.160 kuna odnose se na dugoročni kredit Erste banke primljen u 2019. godini. Kratkoročni dio kredita reklasificiran je u okviru kratkoročnih obveza i iskazan je u iznosu od 2.003.880 kuna. (Bilješka 33)

/iii/Odgodena porezna obveza iskazana u izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 156.091.294 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 135.656.581 kuna) odnosi se na oporezive iznose u budućim razdobljima.

Tijekom 2019. godine Društvo je sukladno računovodstvenoj politici provelo revalorizaciju zemljišta te je s tim u svezi evidentirana i odgodena porezna obveza u iznosu od 20.434.713 kuna.

32. OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Obveze prema Gradu /i/	23.925.659	15.535.298
Obveze prema podružnicama iz ZGH	0	192.445
UKUPNO	23.925.659	15.727.743

/i/ Obveze prema gradu Zagrebu u iznosu od 23.925.659 kuna (na 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 15.535.298 kuna) odnose se na komunalnu naknadu za 2017., 2018. i 2019. godinu.

33. OBVEZE ZA ZAJMOVE

Obveza za zajmove iskazane u izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 8.273.545 kuna (31. prosinca 2018. godine u iznosu od 3.446.443 kuna) odnosi se na kratkoročno dospjeće dugoročnog zajma odobrenog od strane ZGH d.o.o. sukladno planu podjele prilikom izlaska Društva iz sastava ZGH d.o.o. te na kratkoročno dospjeće po kreditu Erste banke u iznosu od 2.003.880 kuna (Bilješka 31.)

34. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Dobavljači u zemlji	15.522.409	13.131.090
Dobavljači u inozemstvu	5.068	5.689
UKUPNO	15.527.477	13.136.779

35. OBVEZE ZA PREDUJMOVE

Obveze za predujmove iskazane u izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 715.136 kuna (31 prosinca 2018. godine u iznosu od 345.700 kuna) odnose se najvećim dijelom na primljene jamčevine po natječajima za zakup poslovnog prostora. .

36. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Obveze za neto plaće	1.131.817	1.072.239
Ostale obveze prema zaposlenima	103.174	31.831
UKUPNO	1.234.991	1.104.070

Obveze prema zaposlenima na dan 31. prosinca 2019. godine odnose se na isplatu neto plaće i naknada troškova i ostalih materijalnih prava radnicima za mjesec prosinac 2019. godine. Sve obveze prema zaposlenima u cijelosti su podmirene u siječnju 2020. godine.

37. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Obveza za porez na dodanu vrijednost	826.615	875.956
Obveza za poreze i doprinose iz i na plaće	748.860	725.490
Obveze za poreze i doprinose na drugi dohodak	60.256	0
Obveze za članarine i ostale doprinose	0	25.455
UKUPNO	1.635.731	1.626.901

Obveze za poreze, doprinose i slična davanja na dan 31.prosinca 2019. godine odnose se na obveze za PDV te poreze, prireze i doprinose iz i na plaće. Sve obveze za poreze i doprinose u cijelosti su podmirene u siječnju 2020. godine.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Ostale kratkoročne financijske obveze ZGH /I/	539.575	1.191.137
Obveza za prodane stanove država - grad 65%	56.455	67.967
Ostale kratkoročne financijske obveze -kamata	123.492	106.550
UKUPNO	719.522	1.365.654

/I/ Ostale kratkoročne obveze iskazane u Izvještaju o financijskom položaju (Bilanci) na 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 539.575 kuna odnose se na obračunate kamate temeljem odobrenog zajma od strane ZGH d.o.o. (Bilješka 31.)

39. OBRAČUNATI TROŠKOVI I ODGOĐENO PRIZNAVANJE PRIHODA

O P I S	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Odgođeno plaćanje troškova	2.019.067	1.786.888
Odgođeno priznavanje prihoda od potpora od grada	275.333	293.534
Odgođeno priznavanje prihoda	1.108.439	1.624.525
Prihodi budućeg razdoblja	227.054	2.262.860
UKUPNO	3.629.893	5.967.807

40. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA

Strane se smatraju povezanimima ako jedna strana ima značajnu kontrolu nad drugom stranom ili značajan utjecaj na drugu stranu kod donošenja financijskih ili poslovnih odluka. Grad Zagreb (kao vlasnik Društva) ima značajnu kontrolu nad poslovanjem Društva.

Interni prihodi prikazani su u nastavku:

O p i s	INTERNI PRIHODI	INTERNI PRIHODI
	2019.	2018.
	HRK	HRK
Grad Zagreb (potpore)	1.432.000	3.501.984
Grad Zagreb (najamnine)	10.693.513	9.919.515
Grad Zagreb (ostalo)	353.709	60.024
Ukupno	12.479.222	13.481.523

40. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Interni rashodi prikazani su u nastavku:

Opis	INTERNI RASHODI	INTERNI RASHODI
	2019.	2018.
	HRK	HRK
Komunalna naknada Grad Zagreb	8.872.524	7.504.758
Vodna naknada i naknada za zaštitu voda	545.019	1.678.360
Naknada za izgradnju objekata	2.435	0
Ukupno	9.419.978	9.183.118

Interna potraživanja i obveze

	POTRAŽIVANJA OD POVEZANIH STRANA		OBVEZE PREMA POVEZANIM STRANAMA	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK	HRK	HRK
Grad Zagreb	5.071.523	1.850.200	23.925.659	15.535.298
Direkcija ZGH	5.268	5.268	0	192.446
Ukupno	5.076.791	1.855.468	23.925.659	15.727.743
Dani zajmovi poduzetnicima unutar grupe (Direkcija ZGH)	0	0	33.841.209	34.464.431

U svim poslovnim transakcijama sa povezanim društvima, bilo da se Društvo pojavljuje kao primatelj ili isporučitelj robe/usluge, ne ostvaruje se nikakav povlašten položaj u odnosu na ostale poslovne subjekte.

Navedene vrste poslovnih transakcija su ugovorno regulirane te se ostvaruju prema standardnim tržišnim uvjetima i sukladno zakonskim propisima.

40. STANJA I POSLOVNI DOGAĐAJI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Interna potraživanja i obveze prema ostalim povezanim Društvima u vlasništvu Grada Zagreba

	POTRAŽIVANJA OD POVEZANIH STRANA		OBVEZE PREMA POVEZANIM STRANAMA	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK	HRK	HRK
ZGH - ostalo	67.686	69.245	363.492	100.470
ZGH - dospjelo dugovanje po pozajmici	0	0	2.823.222	3.446.443
ZGH - kamate po pozajmici	0	0	539.575	1.191.137
Zagrebačke ceste	0	0	1.926.468	0
Zrinjevac	0	0	8.298	1.875
Čistoća			189.967	144.727
Upravljanje nekretninama	0	0	183.631	0
Klinički bolnički centar Sveti duh	0	0	33.135	0
Knjižnice grada Zagreba	0	0	3.750	0
Zagreb Plakat	612	20.763	202.353	141.272
Gradska plinara Zagreb	0	0	15.691	13.833
VIO d.o.o.	0	0	480.921	468.200
ZET	0	0	909	4.692
URIHO	0	0	598.291	217.770
Digitalni grad	17.504	54.523	0	0
Zagrebparking	22.642	20.815	0	0
Vladimir Nator				
Ukupno	108.444	165.346	7.369.703	5.730.419

41. PRIMANJA KLJUČNIH OSOBA UPRAVE

Opis	2019.	2018.
	HRK	HRK
Bruto plaće i naknade	307.900	318.771
UKUPNO	307.900	318.771

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

42.1. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto kapitala i duga

Društvo upravlja svojim kapitalom kako bi osiguralo da Društvu bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Odnos duga i glavnice na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Novac u blagajni i stanja na računima u bankama	(7.502.095)	(1.011.490)
Primljeni krediti, zajmovi i financijski najam	45.173.249	34.464.431
Neto dug	37.671.154	33.452.941
Kapital	1.242.319.921	1.149.051.104

42.2. Kategorije financijskih instrumenata

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.
	HRK	HRK
Financijska imovina		
Novac u banci i blagajni	7.502.095	1.011.490
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	10.784.469	8.058.790
Ostala potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna)	422.664	499.090
	18.709.228	9.569.370
Financijske obveze		
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	39.453.136	28.864.522
Obveze prema zaposlenima	1.234.991	1.104.070
Primljeni krediti i zajmovi	45.173.249	34.464.431
Ostale kratkoročne obveze	719.552	1.365.654
	86.580.928	65.798.677

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

42.3. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje ciljeva Društva, Sektor ekonomskih poslova identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Sektor ekonomskih poslova obavlja financijske usluge za Društvo i koordinira financijsko poslovanje Društva na domaćem financijskom tržištu, te prati i upravlja financijskim rizicima vezano uz poslovne aktivnosti Društva. Najvažniji financijski rizici uključuju rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik.

42.4. Tržišni i valutni rizik

Društvo posluje na domaćem tržištu. Društvo prihode ostvaruje na domaćem tržištu, u hrvatskim kunama. Društvo nema imovine ili obveza u stranoj valuti, odnosno nije izloženo valutnom riziku.

42.5. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskih pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društvom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Društva o dosadašnjem poslovanju s istima.

Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja (utužena potraživanja).

42.6. Rizik likvidnosti

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti su: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene otvorene kreditne linije na revolving principu i slično.

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeca neizvedenih financijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

42. FINANIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

42.6. Rizik likvidnosti (nastavak)

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
		HRK	HRK	HRK
31. prosinac 2019.				
Financijske obveze (beskamatne)	%			
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	-	39.453.136	0	39.453.136
Obveze prema zaposlenima	-	1.234.991	0	1.234.991
Ostale kratkoročne obveze	-	2.355.253	0	2.355.253
		43.043.380	0	43.043.380
Financijske obveze (s fiksnom kamatnom stopom)				
Primljeni krediti i zajmovi		8.273.545	36.899.705	45.173.250
Ukupno		8.273.545	36.899.705	45.173.250
<hr/>				
	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
		HRK	HRK	HRK
31. prosinac 2018.				
Financijske obveze (beskamatne)	%			
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	-	28.864.522	0	28.864.522
Obveze prema zaposlenima	-	1.104.070	0	1.104.070
Ostale kratkoročne obveze	-	2.992.555	0	2.992.555
		32.961.147	0	32.961.147
Financijske obveze (s fiksnom kamatnom stopom)				
Primljeni krediti i zajmovi		3.446.443	31.017.988	34.464.431
Ukupno		3.446.443	31.017.988	34.464.431

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

42.6. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zaradena na toj imovini.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 godine	Preko godine	1	Ukupno
		HRK	HRK	HRK	
31. prosinac 2019.					
Financijska imovina (beskamatne)	%				
Novac u banci i blagajni	-	7.502.095		0	7.502.095
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	-	10.784.469		0	10.784.469
Ostala potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna)	-	422.664		0	422.664
Ukupno		18.709.228		0	18.709.228

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do godine	1	Preko godine	1	Ukupno
		HRK	HRK	HRK	HRK	
31. prosinac 2018.						
Financijska imovina (beskamatne)	%					
Novac u banci i blagajni	-	1.011.490		0		1.011.490
Potraživanja od povezanih društava i kupaca	-	8.056.303		2.487		8.058.790
Ostala potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna)	-	499.090		0		499.090
Ukupno		9.566.883		2.487		9.569.370

43. POTENCIJALNE OBVEZE

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

44. MIROVINSKO OSIGURANJE

Društvo nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za djelatnike Društva koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim djelatnicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Trenutno Društvo nema preostalih obveza za neisplaćene mirovine, bilo za sadašnje ili bivše zaposlenike.

45. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

11. ožujka 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje koronavirusa pandemijom. Novonastalom situacijom oko širenja virusa COVID - 19 u svijetu i našoj zemlji ozbiljno je pogođena osnovna djelatnost Zagrebačkog velesajma d.o.o., tj. sajamska i event poslovna aktivnost. Odlukom Stožera Civilne zaštite RH od 19. ožujka 2020., Zagrebačkom velesajmu d.o.o., zabranjeno je obavljanje djelatnosti - organiziranje sajмова i događanja, uslijed čega je Društvo bilo prisiljeno odgoditi niz projekta koji su s naše i/ili strane organizatora praktično bili u potpunosti pripremljeni za realizaciju. U prvoj fazi odgođeni su sajmovi koji su se trebali održati u razdoblju ožujak - lipanj/2020 (Beauty & Hair Expo, Biam & Zavarivanje, Dentex, Transport auto Show, WSC - natjecanje strukovnih škola RH te niz pripremljenih ostalih događaja) čime Društvo gubi minimalno 7 milijuna kuna prihoda, neophodnih Društvu za preživljavanje ljetnog perioda kada je inače poslovna aktivnost Društva smanjena. S obzirom na nepredvidivost kretanja Korona virusa i mogućnost njegova ponovnog jačeg aktiviranja u jesen, u opasnost je dovedeno i održavanje sajмова planiranih za jesen. U navedene sajmove spadaju i sajmovi poput Ambiente, Interlibera, Infogamera, CroAgro, a koji zajedno generiraju i preko 20 milijuna kuna prihoda. Iz navedenog je moguće zaključiti da je opstojnost sajamske industrije u Korona uvjetima izuzetno narušena, jer ponajprije ovisi o izlagačima (inozemnim i domaćim), njihovoj financijskoj situaciji ali i samoj zainteresiranosti posjetitelja te odlukama Stožera Civilne zaštite RH. Osim sajamske i event aktivnosti, značajno je ugrožena i djelatnost zakupa poslovnog prostora čiji korisnici nam prijavljuju pad poslovne aktivnosti i prihoda. Na Zagrebačkom velesajmu postoji veliki broj zakupnika kojima je također Odlukom Stožera Civilne zaštite RH zabranjeno obavljanje djelatnosti. Dana 22. travnja 2020, Skupština Društva usvojila je Odluku Uprave Društva o smanjenju obveze plaćanja zakupnine radi obustave djelatnosti uslijed epidemije COVID -19. Sukladno navedenom, Društvo je i u ovom dijelu djelatnosti ostalo bez određenog dijela prihoda.

Nekoliko dana nakon proglašenja epidemije, grad Zagreb zatresao je razoran potres. Na Zagrebačkom velesajmu došlo je do oštećenja na pojedinim paviljonima te upravnoj zgradi. Procjena štete je u postupku.

U uvjetima korona krize, likvidnost društva znatno je narušena. Društvo zbog zabrane obavljanja djelatnosti ne može generirati prihode, dok s druge strane mora podmiriti obveze s osnove rada i poslovnih odnosa s dobavljačima.

45. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA (NASTAVAK)

Očuvanje radnih mjesta prioritet je Društva, i zbog toga Društvo ulaže sve napore da sačuva radna mjesta svih radnika. Tako je Društvo stopiralo sve postupke javne nabave vezane uz planirane investicije u 2020. godini, svim službama naložilo redukciju troškova i uvelo zabranu zapošljavanja novih radnika, osim neophodnih radnih mjesta. Nadalje, Društvo je korisnik Mjere odgode plaćanja poreza i ostalih javnih davanja u sklopu mjera čiji nositelj je Ministarstvo financija. Uz navedeno, Društvo je pokrenulo postupak aktiviranja dodatnih kreditnih linija usmjerenih ponajprije na osiguravanje sredstava za isplatu plaća i ostalih materijalnih prava definiranih važećim Kolektivnim ugovorom. Također, važno je naglasiti da Društvo intenzivno radi na pronalaženju dodatnih opcija generiranja prihoda, aktivacijom paviljona namijenjenih organiziranju sajмова i događanja u druge svrhe, kako bismo stvorili dodatni izvor prihoda ukoliko će to Stožer civilne zaštite RH svojim budućim Odlukama to omogućiti, ovisno o stupnju raširenosti korona virusa u jesenskom periodu.

46. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je usvojila financijske izvještaje i odobrila njihovo izdavanje dana 30. travnja 2020. godine.

Dr. sc. Dina Tomšić, direktor

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
Standardni godišnji financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

Navigacija	Nastovna	RefStr	Bilanca	RDO	Dodatni	NT_I	NT_D	PK	Kont
BILANCA									Obrazac POD-BIL.
stanje na dan 31.12.2019.									
Obveznik: 86660678441; ZAGREBAČKI VELESAJAM D.O.O.									
Naziv položaja		AOP oznaka	Pos. oznaka	Pratna godina (neto)		Tekuća godina (neto)			
1		2	3	4		5			
AKTIVA									
A) POTRAŽVANJA ZA UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL		001							
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)		002		1.355.270.488		1.480.551.109			
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)		003		256.329		312.503			
1. Izdaci za razvoj		004							
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uskužne marke, softver i ostala prava		006		256.329		312.503			
3. Goodwill		006							
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine		007							
5. Nematerijalna imovina u pripremi		008							
6. Ostala nematerijalna imovina		009							
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)		010		1.348.522.507		1.475.268.979			
1. Zemljište		011		750.019.292		863.545.479			
2. Građevinski objekti		012		74.501.951		71.074.233			
3. Postrojenja i oprema		013		851.864		1.148.389			
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina		014		165.131		260.239			
5. Biološka imovina		016							
6. Predumovi za materijalnu imovinu		016							
7. Materijalna imovina u pripremi		017				43.370			
8. Ostala materijalna imovina		018		3.668.266		3.668.266			
9. Ulaganje u nekretnine		019		519.316.003		535.520.003			
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)		020		5.727.309		4.176.681			
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe		021							
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe		022							
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe		023							
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom		024							
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom		026							
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom		026							
7. Ulaganja u vrijednosne papire		027							
8. Dani zajmovi, depoziti i slično		028		5.727.309		4.176.681			
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela		029							
10. Ostala dugotrajna financijska imovina		030							
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)		031		273.175		218.980			
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe		032							
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom		033							
3. Potraživanja od kupaca		034		273.175		218.980			
4. Ostala potraživanja		035							
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA		036		491.168		573.966			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)		037		10.987.995		20.140.121			
I. ZALIFE (AOP 039 do 045)		038		1.664.670		1.569.489			
1. Sirovine i materijal		039		1.664.670		1.569.489			
2. Proizvodnja u tijeku		040							
3. Gotovi proizvodi		041							
4. Trgovačka roba		042							
5. Predumovi za zalihe		043							
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji		044							
7. Biološka imovina		046							

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
Standardni godišnji financijski izvještaji (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	040	8.311.835	11.068.537
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	1.855.468	5.076.791
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		
3. Potraživanja od kupaca	049	6.203.322	5.707.678
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	13.578	31.810
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	13.552	48.574
6. Ostala potraživanja	052	225.915	203.684
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	063	0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	064		
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	065		
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	066		
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	067		
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	068		
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	069		
7. Ulaganja u vrijednosne papire	070		
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	071		
9. Ostala financijska imovina	072		
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	073	1.011.490	7.502.095
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	074	517.405	296.516
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	075	1.366.775.888	1.500.987.746
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	076	137.422.786	150.907.770
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	1.149.051.104	1.242.319.921
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	560.241.600	560.241.600
II. KAPITALNE REZERVE	069		
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	0	0
1. Zakonske rezerve	071		
2. Rezerve za vlastite dionice	072		
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		
4. Statutarne rezerve	074		
5. Ostale rezerve	075		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	617.991.090	711.082.563
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078		
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-29.324.711	-20.181.586
1. Zadržana dobit	082		
2. Preneseni gubitak	083	29.324.711	20.181.586
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	143.125	177.344
1. Dobit poslovne godine	085	143.125	177.344
2. Gubitak poslovne godine	086		
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087		

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
 Standardni godišnji financijski izvještaji (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	8.149.712	9.870.600
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	2.728.712	3.188.698
2. Rezerviranja za porezne obveze	090		
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	5.421.000	6.681.902
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092		
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093		
6. Druga rezerviranja	094		
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	166.653.975	193.135.271
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096		
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097		
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098		
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099		
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	31.017.988	27.571.545
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101		9.328.160
7. Obveze za predujmove	102		
8. Obveze prema dobavljačima	103		
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104		
10. Ostale dugoročne obveze	105	179.406	144.272
11. Odgođena porezna obveza	106	135.656.581	156.091.294
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	36.753.290	52.032.061
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	15.727.743	23.925.659
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109		
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110		
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111		
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	3.446.443	6.269.665
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113		2.003.880
7. Obveze za predujmove	114	345.700	715.136
8. Obveze prema dobavljačima	115	13.136.779	15.527.477
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116		
10. Obveze prema zaposlenicima	117	1.104.070	1.234.991
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118	1.626.901	1.635.731
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119		
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120		
14. Ostale kratkoročne obveze	121	1.365.654	719.522
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	5.967.807	3.629.893
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	1.366.775.888	1.500.987.746
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	137.422.788	150.907.770

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
Standardni godišnji financijski izvještaji (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

za razdoblje 01.01.2019. do 31.12.2019.

Obrazac
POD-RDG

Obveznik: 95600678441; ZAGREBAČKI VELESAJAM D.O.O.

Redni broj	AOP brojka	Rub. opisak	Pratiodnos godiš.	Takođe godiš.
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	126		150.512.208	68.933.461
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126			
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127		60.502.041	60.878.636
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128		65.205	59.079
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129			
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130		89.944.962	27.994.846
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131		149.448.302	68.100.482
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132			
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133		43.877.405	46.633.101
a) Troškovi sirovina i materijala	134		14.408.041	15.392.763
b) Troškovi prodane robe	135			
c) Ostali vanjski troškovi	136		29.469.364	31.240.378
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137		22.393.200	22.274.582
a) Neto plaće i nadnice	138		13.429.044	13.415.324
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139		5.677.782	5.704.489
c) Doprinosi na plaće	140		3.286.374	-3.154.769
4. Amortizacija	141		3.757.244	5.349.993
5. Ostali troškovi	142		4.649.567	3.126.343
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143		72.769.901	7.855.339
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144		71.535.713	7.446.000
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145		1.234.188	409.339
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146		628.738	2.552.619
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147			489.227
b) Rezerviranja za porezne obveze	148			
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149			1.324.902
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150			
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151			
f) Druga rezerviranja	152		628.738	758.490
8. Ostali poslovni rashodi	153		1.372.247	308.445
III. FINANIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154		710.512	528.846
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155			
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156			
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157			
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158			
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159			
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160			
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161		697.710	519.387
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162		6.102	4.482
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163			
10. Ostali financijski prihodi	164		6.700	4.977
IV. FINANIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165		1.474.133	1.267.276
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166			
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167			
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168		1.455.090	1.151.249
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169		14.781	9.149
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170			
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171			
7. Ostali financijski rashodi	172		4.262	106.880

ZAGREBAČKI VELESAJAM d.o.o., Zagreb
Standardni godišnji financijski izvještaji (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173			
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174			
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	176			
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176			
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	151.222.720		89.462.307
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	150.022.435		89.367.760
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	300.285		94.547
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	300.285		94.547
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0		0
XII. POREZNA DOBIT	182	157.159		-82.797
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	143.126		177.344
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	143.126		177.344
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0		0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)				
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187			
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188			
XV. POREZNA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189			
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191		0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)				
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192		0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193		0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194		0	0
XVII. POREZNA DOBIT (AOP 182+189)	195		0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196		0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197		0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198		0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200			
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201			
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202		143.125	177.344
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203		3.667.176	93.091.473
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204			
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205		3.667.176	93.091.473
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206			
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207			
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208			
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209			
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210			
8. Ostale ne vlasničke promjene kapitala	211			
III. POREZNA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212			
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213		3.667.176	93.091.473
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214		3.810.301	93.268.817